

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
188. (1508.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3112 ▲
1 amerikai dollár	3,1897 ▼
100 magyar forint	1,4965 ▲

Aktuális

2

Romaellenes tüntetések Bulgáriában

Véres összecsapások törtek ki Bulgáriában egy roma család és a bolgárok között. A lázongások azután kezdődtek, hogy a múlt héten a többségében romák lakta Katunica faluban az uralkodó cigány család egyik tagja elütött egy 19 éves fiataalt, aki belehalt sérüléseibe.

Kultúra

8

Elhunyt Makovecz Imre

Életének 76. évében tegnap elhunyt Makovecz Imre nemzetközi hírnű műépítész. „Az építészet klasszikus értelemben vett vonalát követte, emberléptékű életteret álmodott és valósított meg” – írja közleményében Kelemen Hunor kulturális miniszter.

Média

9

MTVA: újjászülető közmédia

Pár nap múlva újjászületik a magyarországi közmédia. Október 1-jétől az m1 és a Duna TV új műsorokkal rukkol elő, a Duna Autónia nevet változtat, a Kossuth rádió pedig gyorsulással veszi fel a kesztyűt a hírvettségben.

Vezércikk

3

Hóféhérből vasorrú bába

A szavazategyűjtéshez már a Hóféhérpárt eredeti elgondolásának újabb megérőszakolása kell. Így történhet meg,

Cseke Péter Tamás

hogy a hírek szerint a Népi Mozgalom nyitott a jobboldalinak korántsem nevezhető UNPR-re, emellett Gigi Becali pártjára, az OTV-s Dan Diaconescu nemrégiben bejegyzett alakulatára, s még Vadim Tudorékra sem mondanának nemet. ▶

Zöld sarokba szorítva

Új iskolai öko-barát programot indított el a környezetvédelmi minisztérium

A zöld emberkék már sok helyre elkísérték Borbély László minisztert, aki a tegnapi bemutatón az ökoegyesület kabalfiguráival jelent meg. Fotó: Tofán Levente

A szelektív hulladékgyűjtés és a környezetvédelem fontosságára igyekszik felhívni a figyelmet a „Zöld sarok az én iskolámban” című országos kampány, amelyet tegnap ismertettek és indítottak el Bukarestben. A fővárosi tanintézményben tartott sajtótájékoztatót részt vett Borbély László környezetvédelmi és Daniel Funeriu tanügyminiszter is, az általuk vezetett szaktárcák ugyanis a környezetvédelmi akció támogatói. A szelektív hulladékgyűjtés iránti igény jelentősen megugrott az utóbbi időkben, Marosvásárhelyen azonban éppen a helyi önkormányzat hátráltatja az elkötelezett civileket. **7. oldal ▶**

RMDSZ: fogy a frakció

Cs. P. T.

▶ Két hét múlva ismét megcsappan az RMDSZ képviselőházi frakciójának létszáma: Lakatos Pétert tegnap a parlament a Számvevőszék vezetőtanácsi tagjává nevezte ki, és a tisztségek összeférhetlensége miatt a Bihar megyei politikus kénytelen megválni törvényhozói mandátumától. A frakció létszáma Pálffy Zoltán Mózes Kolozs megyei képviselő halála miatt augusztusban már megfogyatkozott, jelenleg 21 RMDSZ-es képviselő ül a parlamentben. Lakatos Péter már tegnap este letette a hivatali esküt az új posztján. Lapunknak elmondta, várhatóan tizenöt napon belül adja be lemondását a parlamentben. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Aranyat vittek Basescunak

▶ Több mint százötvenen fogadták tegnap Bukarestben a Hadsereg Háza előtt Florin Suciut és Sebastian Muscalut, az Arany útja nevű projekt két részt-

vevőjét, akik szeptember 19-én indultak el gyalog Bákóból, hogy a 300 kilométeres út során felhívják a figyelmet a verespataki bányatervezet negatívumaira. **3. oldal ▶**

A verespataki bányatervezet ellen tüntettek tegnap Bukarestben. Fotó: Tofán Levente

Béremelés – csak módjával

ÜMSZ

▶ A PwC Románia béripolitikákat vizsgáló piackutatásának adatai azt bizonyítják, hogy a hazai cégek többsége átesett azon a recesszióra jellemző üzleti szemléleten, hogy pusztán a túlélésre és anyagi javak konzerválására összpontosítson. A cégek körébe visszatérő óvatossággal és optimizmussal eredményeként idén átlagban 5,6 százalékkal növekedtek a fizetések. Bár az arány elmarad a tavaly év végén tervezett 6,8 százalékos növekedéstől, a vállalatvezetők nem tettek le abbeli szándékukról, hogy jövőre közel hét százalékkal többet költsenek javadalmaszra. Szakértők szerint a bérnövekedés üteme együtt mozdul az infláció alakulásával. **6. oldal ▶**

Röviden

Kerekasztal a népszámlálásról

Markó Béla miniszterelnök-helyettes, Székely István politológus és Kapitány Balázs, a magyarországi Népeségtudományi Kutatóintézet tudományos titkára részvételével szervezte a Kós Károly Akadémia Alapítvány kerekasztal-beszélgetést a népszámlálás fontosságáról pénteken a marosvásárhelyi Bernády Házban. A beszélgetést az Erdélyi Magyar Televízió élő adásban közvetíti.

Rongálás a magyar kultúrházban

Ismeretlen tettesek a hét végén betörték az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központba, és súlyosan megrongálták az épület nagytermét. A behatólók összetörték a zongorát és a rádiót, a csillárokat székekkel zúzták szét, a balkonnál ledobálták a virágcserepeket, az ajtókon betörték az üveget, az emlékfolyosón felállított Petőfi-mellszobrot pedig virágcserepekkel dobálták meg.

Előrehozott választások lesznek

Feloszlatta a spanyol parlamentet a kormányfő, megnyitva az utat a novemberi előre hozott választások előtt. José Rodríguez Zapatero (*képünkön*) még júliusban jelentette be az előre hozott választások kiírását, de csak most írta alá a par-

lament feloszlátásáról szóló rendeletet. A kormányfő azt is közölte: nem indul újra a posztjáért.

Leváltották a pénzügyminisztert

Dmitrij Medvegyev orosz államfő hétfőn felmentette Alekszej Kudrin pénzügyminisztert, miután korábban távozásra szólította fel a minisztert, egyben miniszterelnök-helyetteset. Miután szombaton bejelentették, hogy Vlagyimir Putyin lesz az elnökjelölt, s Medvegyev az elnökválasztás után kormányfő lesz, Kudrin Washingtonban kijelentette: a nézeteltérések miatt nem dolgozhat majd Medvegyev kormányában.

Palesztin export az EU-ba

Az Európai Parlament tegnap Strasbourgban jóváhagyta az uniós és a Palesztin Hatóság közötti megállapodást, amelynek alapján a jövő évtől a Jordán folyótól nyugatra eső (ciszjordániai), valamint a gáz-övezeti palesztin területekről közvetlenül – tehát Izrael közbeiktatása nélkül – lehet mezőgazdasági és halászati termékeket exportálni. A Palesztin Hatóság jelenleg a legkisebb volumenű kereskedelmet bonyolítja le az uniósval a déli mediterrán térség országai közül: 2009-ben a forgalom értéke mindössze 56,6 millió euró volt, amiből 50,5 milliót az EU-export tett ki.

Baleset a sanghaji metróban

Egymásba rohant a sanghaji metró két szerelvénye tegnap délután. A balesetben 262 utas sérült meg, húsz ember súlyosabban. A baleset azt követően történt, hogy a jelzőrendszer kisebb hibája miatt kézi, azaz telefonos irányításra tértek át a vonatok. A hiba miatt lassításra kényszerültek az alagútban a szerelvények, s ez okozta a balesetet: a Laohszimen és a Jüjtian állomások között rövid ideig megállt egyik szerelvénybe hátulról belefutott a következő, s toltta maga előtt egy darabon az elsőt.

Obama félti Európát

Összefogást sürgetett az amerikai elnök az euró védelmében

Hírösszefoglaló

Az euróövezet adósságválsága újabb válságba taszíthatja az egész világ gazdaságát, így az Egyesült Államoknak sem mindegy, születik-e végre az ügyben megoldás. Az amerikai elnök azonnali összefogást sürget.

Barack Obama az egész világ számára ijesztő fejleménynek nevezte a görög válság megoldatlanságát, és arra biztatta az eurózóna tizenhét tagállamát, hogy minél gyorsabban segítsék meg azokat a régiókat, ahol a bankok még nem tértek teljesen magukhoz a 2008-ban bekövetkezett pénzügyi válságból, és most a görög kormány adósságválsága miatt szenvednek. „Próbálnak felelősségteljesen cselekedni, de ezek a cselekedetek nem zajlanak eléggé gyorsan” – állapította meg Obama egy Kaliforniában mondott beszédében.

Washingtonban a múlt héten tartottak együttes ülést az IMF, a Világbank és a G20 országai. Az Európai Unió illetékesi hétfőn állították, hogy dolgoznak az eurózóna pénzügyi rendszerének reformján, illetve azon, hogy az adósságválság elterjedésének eljöttét vegyék, egyelőre azonban még semmi jele annak, hogy a tizenhét ország konszenzusra jutna.

Nem sokan merik kimondani – és Obama sem mondta ki –

Barack Obama szerint az egész világ számára ijesztő fejlemény az euróövezet válsága

azt, amit európai pénzügyi illetékesek név nélkül egyre gyakrabban nyilatkoznak a sajtónak: ha Európa nem amputálja a finansziális értelemben teljesen elűszkösödött, a gyógyulásért tenni semmit nem hajlandó végtagját – azaz nem teszi ki Görögországot az eurózónából –, akkor nemhogy a közös fizetőeszköz nem marad meg, de éveken belül maga az unió is megszűnik funkcionálni. Ez a Római Birodalom bukásához hasonló folyamatokat indíthat el – azaz akár

ezredévekben mérhető visszaesést az egész világ számára.

Az Európai Unió kézzelfogható közelségbe került gazdasági és pénzügyi megroppanása rendkívüli aggodalmat váltott ki, Európa heves kritikákat kapott az Egyesült Államoktól és a világgazdaság más szereplőitől is, amiért képtelen szembenézni a valósággal, cselekedni sem hajlandó, ezért félt, hogy az eurózóna gyengébb gazdaságai – a portugál, a spanyol, a görög, az ír – hetek

vagy hónapok leforgása alatt követhetik a görög utat.

A görögök veszni hagyására eddig elsősorban az ország fő finanszírozója, Németország akaratából nem került sor, miután Berlin kitart korábbi elvi politikája mellett, hogy egy görög csőd megrengetné az euróba vetett hitet. Egyre nyilvánvalóbb azonban, hogy a csődöt Athén eddig nem az eurónak, hanem a német – valamint a finn, a holland, a dán – adófizetőknek köszönhetően kerülte el. ◀

Etnikai villongások Bulgáriában

ÚMSZ-összeállítás

Futótűzként terjed az erőszak Bulgária déli részén, ahol hétfőn véres összecsapások törtek ki egy roma család és a többségi bolgárok között. A lázongások azután kezdődtek, hogy a múlt héten a többségében romák lakta Katunica faluban az uralkodó cigány család egyik tagja elütött egy 19 éves fiatalembert, aki behalt sérüléseibe, és nem sokkal ezután az áldozat barátja is életét vesztette. A bolgárok először csak Katunicában lázadtak fel a cigány család ellen, hétfő este azonban az ország több városában is romaellenes tüntetések voltak, így Szófiában, Plovdivban, Várnában és Burgaszban is. A tüntetők a rendőrökkel is összecsaptak, és emiatt több száz embert letartóztattak. Katunica faluban a 19 éves fiatalembert halálra gázolásán feldühödve szülei és barátai rárontottak

a cigánykirály, Kiril Raskov („Kiro cár”) házára, betörték az ablakait, és belül tüzet okoztak, amelyet azonban sikerült gyorsan eloltani. A gázoló vezető közben elmenekült. A verekedésben két rendőr és három civil sérült meg, s eszméletét veszítette egy szívbetegségben szenvedő 16 éves fiú, aki kórházba szállítása után meghalt.

Ezt követően nagy számú csendőrt vezényeltek a feszült légkörű faluba. Mintegy száz lakos

beadványt írt, amelyben követeli a Raskov család elköltöztetését a településről. Az állami rádióknak, illetve tévének nyilatkozó helybeliek elmondták, hogy „Kiro cár és családja arrogáns, basáskodik” a lakosokkal. Követelték, hogy a hatóságok vizsgálják ki Kiril Raskov vagyonának eredetét, mert szerintük „nem fizet adót a milliói után”. Sajtóinformációk szerint a cigánykirály illegális pálinkafőzést üzemeltet. ◀

Újabb romatelepet számolt fel a rendőrség Marseille-ben

Újabb illegális cigánytelepet számolt fel tegnap a francia rendőrség Marseille-ben: a táborban mintegy kétszáz romániai roma élt. A dél-franciaországi város északi negyedeiben 150 rendőrt és csendőrt mozgósítottak reggel 6 órakor a táborhely kiürítésére, ami felháborodást váltott ki a romákat támogató segélyszervezetek részéről. Közlésük szerint a mintegy kétszáz roma – köztük nők, gyerekek és idősek – lakókocsikban és összetakolt viskóban élt egy vasúti sínek közötti közterületen. A kiürítés után megkezdődött a baraktábor felszámolása. Az év eleje óta mintegy tíz hasonló, illegális cigánytábor számoltak fel a városban.

Bonyolódik a palesztin helyzet

ÚMSZ

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa ma kezdi meg a konzultációkat a palesztinok ENSZ-tagfelvételi kérelméről – jelentette be hétfőn Navaf Szalám, a BT soros elnöki tisztségét betöltő Libanon ENSZ-nagykövete.

Szalám eredetileg helyi idő szerint hétfő délután három órára tűzte ki az első megbeszélés időpontját a témában, ezt azonban elhalasztották, okára a diplomata nem adott magyarázatot. Később

kiderült: elsősorban jogászokból álló bizottságot hoznak létre, amely megvizsgálja, hogy a felvételi kérelem megfelel-e a követelményeknek, továbbá Palesztina mindannak, ami egy állammal kapcsolatban elvárható.

Minden nemzetközi nyomásgyakorlással dacolva Mahmúd Abbász palesztin elnök a múlt pénteken, ENSZ-közgyűlési beszéde előtt átadta Ban Ki Mun ENSZ-főtitkárnak a tagfelvételi kérelmet, bár az általa államként elismertetni remélt palesztin terü-

let nagy részét Izrael megszállva tartja, az Egyesült Államok pedig a kérelem biztonsági tanácsi megvívásával fenyegetőzött.

A palesztinok azt remélik, hogy a tizenötből legalább kilenc szavazatot megszereznek. Ahhoz, hogy az ENSZ elismerjen és tagjai közé fogadjon egy új országot, a Biztonsági Tanácsnak kell ajánlást tennie a Közgyűlésnek, amely dönt a kéreletről. Az ajánláshoz pedig legalább kilenc támogató szavazat szükséges a BT-ben. ◀

Készül Orbánék új költségvetése

MTI

A jövő évi költségvetést ismertette Orbán Viktor magyar miniszterelnök és Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter a Fidesz-KDNP-frakciószövetség tegnap délutáni ülésén. A kormányfő és a tárcavezető együtt érkezett nem sokkal három óra után a Képviselői Irodaházba, a várakozó újságíróknak azonban egyikük sem nyilatkozott. Az érkező Lázár János Fidesz-frakcióvezető arra a kérdésre, hogy amit eddig ismernek a 2012. évi költségvetésről, támogatják-e, azt válaszolta: természetesen. Hozzátette ugyanakkor, a decemberi elfogadásig egészen biztosan várható változások. Járai Zsigmond, a Költségvetési Tanács elnöke az elmúlt pénteken azt közölte, hogy a tanács egyetértett a kormány jövő évi költségvetési tervével, de az jelentős kockázatokot hordoz. A miniszterelnök sűrű programja miatt félórás csúszással elkezdődött tanácskozáson Orbán nagyjából háromnegyed óráig beszélt, elsősorban az irányokról, számok kevésbé jelentek meg az előadásában. A jövő évi költségvetési tervet 1,5 százalékos GDP-növekedéssel, 2,5 százalékos államháztartási hiánnyal (ez „kötéltábla van vésvé”) számol, az inflációt 3,4 százalékkal helyett 4,2 százalékkal becsüli – mondta másfél hete Matolcsy György a sarokszámokat ismertető kormányzóvivői tájékoztatóon, ahol többek között az is elhangzott, hogy két százalékponttal megemelik az áfát. ◀

Az ANI rászállt Kerekesre is

Antal Erika

► Vizsgálatot indított Kerekes Károly RMDSZ-es és Ioan Cindrea szociáldemokrata képviselők ellen az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI), amely azzal vádolja a két honatyát, hogy rokonaikat alkalmazták képviselői irodájukban. Ioan Cindrea feleségét, Amalia Cindreát foglalkoztatta 2009. október 5. és 2011. február 1. között nagyszabedű irodájában, Kerekes Károly pedig marosvásárhelyi körzeti hivatalában fiát, Kerekes Szilárdot 2006–2010 között és feleségét, Kerekes Zsuzsanna Ildikót 2004–2009 között alkalmazta. Cindrea felesége 35.061 lejt keresett, Kerekes Károly családtagjai pedig összesen 99.083 lejt kaptak szolgálataikért. Kerekes Károly az *Új Magyar Szó* érdeklődésére elmondta, semmilyen törvény nem tiltja az ilyen szerű alkalmazást, sem a képviselők státusára vonatkozó törvény, sem a érdekkonfliktusokra vonatkozó jogszabály. „Azonkívül én csak javaslatot teszek az alkalmazásra, a tulajdonképpeni munkaadó a parlament főtítkársága. Bizalmi állásról lévén szó, a munkatársaimat én választom meg. A politikai tevékenység nem akármilyen munka, nem lehet akárkire rábízni” – mondta lapunknak a képviselő, hozzátéve, ha lezárul az ügy és az ő megítélésén csorba esik miatta, akkor kártérítést kér az ANI-tól. Korábban Máté András Levente Kolozs megyei képviselő ellen is ügyészégi feljelentést tettek, mivel feleségét alkalmazta képviselői irodájában. ◀

Fogy a frakció

Folytatás az 1. oldalról

Tájékoztatása szerint a képviselőház házbizottsága megüresedettnek nyilvánítja a mandátumát. A kormány a mandátum megüresedéstől számított kilencven napon belül kell kiírnia az időközi választásokat a Bihar megyei 2-es számú kerületben, amelyet 2008-ban Lakatos nyert meg. A Számvevőszék vezetőtanácsi tagjainak mandátuma hét évre szól. A testületnek Lakatoson kívül van még egy RMDSZ által delegált tagja: a szintén Bihar megyei Pete István volt szenátor, akinek még négy éve van hátra a mandátumából.

Tegnap együttes ülésükön a képviselők és szenátorok más, a parlamentnek alárendelt intézményekben megüresedett helyek betöltéséről is döntöttek. Így megszavazták azt, hogy a kormány pártok jelöltje, Gheorghe Iancu vezesse a nép ügyvédje intézményét. Az új ombudsmanról, akárcsak a többi tisztségről az ellenzék hiányában szavazott a parlament. A Szociál-Liberális Szövetség politikusai kifogásolták, hogy a jelölésekről szóló szakbizottsági jelentések elfogadásakor nem volt meg a kvórum a testületekben. Kifogásaikat az ülésvezető Roberta Anastase nem vette figyelembe, így az ellenzék kivonult a

teremből. A nép ügyvédje intézménye vezetői tisztségének a politikai pártok számára azért van jelentősége, mert az ombudsmannak jogában áll megtámadni az Alkotmánybíróságon a törvényeket és a kormány rendeleteit. Gheorghe Iancu ellenjelöltje az ellenzék által javasolt Valer Dorneanu korábbi képviselőházi elnök volt.

Az új ombudsman a nép ügyvédje intézménye eddigi vezetője, Ion Morariu helyettese volt, emellett két egyetemen jogot tanít. Korábbi sajtócikkek szerint Iancu azzal vádolták meg a diákjai, hogy kenőpénzeket kért az elnéző vizsgáztatásért. ◀

A képviselők és szenátorok sorra megszavazták a kormánypártok jelöltjeit az alárendelt intézményekbe. Fotók: Tofan Levente

Hófehérekéből vasorrú bába

Cseke Péter Tamás

Alig egy éve, a 2010-es szeptemberi kormányátalakítás előtt osztotta meg először a nyilvánossággal jóslatait egy blogbejegyzésében az akkor még elnöki tanácsadó Sebastian Lăzăroiu a hazai politikai élet hamarosan felbukkanó új szereplőjéről. Mivel az alakulat képzeletbeli volt, nevét a mesevilágból kölcsönözte: Hófehérek-pártra keresztelte. Egy évre rá, az elnöki hivatalból történő távozása és rövid minisztersége alatt ugyanaz a Lăzăroiu pontosította tavalyi jóslatait: nem párt, hanem mozgalomra gondolt, amelynek létrehozásában szerepet is vállalt. Kisvártatva a Demokrata Liberális Párt vezetői bejelentették: már szervezik is a Népi Mozgalomnak nevezett politikai erő, amelynek nevét Traian Băsescu államfő nagyobbik lánya védette le a szabadsálmű és védjegy hivatalnál. A kör így bezárulni látszik: az elnök bizalmasa új politikai szereplő megjelenését vetíti előre, majd egy évre rá, Traian Băsescu védnöksége alatt megalakul a Népi Mozgalom. Csakhogy az eltelt esztendő alatt a sokat emlegetett Hófehérek-párt metamorfózison ment keresztül.

Sebastian Lăzăroiu egy éve még arra hivatkozott, a szavazók teljesen új arcokat felváltató párt megjelenését igénylik, mert az eddigi politikusoktól megcsömöröltek. Ehhez képest a Népi Mozgalomról eddig csak annyit lehet biztosan tudni: középpontjában a Demokrata Liberális Párt áll, amely – a PDL egyik alelnöke, Gheorghe Flutur megfogalmazása szerint – maga köré gyűjti „az ország reformját, a korszerű állam megteremtését célul kitűző jobboldali erőket: pártokat, alapítványokat, civil szervezeteket, szak-szervezeteket, magánszemélyeket”. Ha pedig Flutur szavait komolyan vesszük, akkor a Népi Mozgalom olyan – egyelőre homályos – politikai konglomerátum, amelyben a már ismert PDL-s arcok mellé többé-kevésbé ismert parasztpártiak, zöldek, jobboldali gondolkodású bloggerek, publicisták sorakoznak fel. Csakhogy a Népi Mozgalom az államfő és pártja bevallottan azért hozza létre, hogy a hangzatosan jobboldali platformnak nevezett politikai erő le tudja győzni a baloldalinak titulált ellenzéki szövetséget, az USL-t. A Flutur-féle felállásban azonban a mozgalom szavazategyűjtésre nem, legfennebb csak arra jó, hogy a kormányzásban megtépzott PDL paravánjával szolgáljon, eladhatóbbá tegye a régi arcokat.

A szavazategyűjtéshez már a Hófehérek-párt eredeti elgondolásának újabb megerősökölése kell. Így történhet meg, hogy a legfrissebb hírek szerint a Népi Mozgalom nyitott a jobboldalinak korántsem nevezhető UNPR-re, emellett Gigi Becali pártjára, az OTV-s Dan Diaconescu nemrégiben bejegyzett alakulatára, s még Vadim Tudorékra sem mondanának nemet. Sebastian Lăzăroiu pedig egy blogbejegyzésében talán még azt is megideologizálja: miért jobb a vasorrú bába, mint Hófehérek.

Aranyat vittek Băsescunak

Farkas István

► Több mint százötvenen fogadták tegnap Bukarestben a Hadsereg Háza előtt Florin Suciut és Sebastian Muscalut, az Arany útja nevű projekt két résztvevőjét, akik szeptember 19-én indultak el gyalog Bákóból, hogy a több mint háromszáz kilométeres út során felhívják a közvélemény figyelmét a verespataki bányaterv negatívumaira. „Traian Băsescu úgy gondolja, hogy a Verespatakról kitermelt arany menti meg Romániát. Szerintünk azonban az államnak nagyon kevés fog maradni. Éppen ezért mi hoztunk aranyat az államfőnek, tegye be az államkincstárba, és ne engedélyezze a ciántechnológias aranykitermelést” – nyilatkozta az *Új Magyar Szó*nak Florin Suci. A két fiatal aktivista a

Hadsereg Háza előtt tartott rövid pihenő után a Cotroceni-palotához indult, hogy átadják az államfőnek az útjuk során összegyűjtött aranyat. „Az arany mellett átadjuk még a román nép üzenetét is az államfőnek, ami nagyon tömör: Verespatak nem eladó” – mondta Muscalu. Hozzátette: útjuk során egyre inkább meggyőződtek arról, hogy a Verespatakra tervezett aranybánya csak a politikum érdeke. „Romániában még igenis él a civil elkötelezettség szelleme, vannak még olyan emberek, akik nem engedik, hogy a politikusok sárba tiporják jogaikat. Verespatak nem az államfő tulajdona, ezért az állampolgárok véleményét is ki kell kérnie, mielőtt döntene” – fogalmazott lapunknak Suci mielőtt a 150 fős tömeg élén a Cotroceni-palota felé indult volna. ◀

A CNCD beidézte az államfőt

M. Á. Zs.

► Magyarázatot vár Traian Băsescu államfőtől az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) a királyi ház esetleges fogyatékos leszármazottaival kapcsolatos megjegyzésére. Az államfőt egy civil szervezet és Lia Olguța Vasilescu szociáldemokrata szenátor panasolta be az Asztalos Csaba vezette testületnél, amely jövő hétre idézte be Traian Băsescut. Ha az államfő nem kíván személyesen megjelenni, képviseltetheti magát ügyvédjével, vagy küldhet írásos magyarázatot is nyilatkozatára. Az államfő a *B1* kereskedelmi televíziónak adott múlt heti interjújában a következő-

képpen kommentálta a 90 éves Mihály király tiszteletére a parlamentben összehívott ünnepi plenáris ülést: „Meggyőződésem, hogy az emberek 80 százaléka azt kívánja, hogy ő választhassa meg az államfőt. Jót vagy rosszat, de tudják, hogy lehetőségük van a leváltására. De mit kezdés egy olyan vezetővel, akinek a tisztsége egy életre szól, és még örökösei is vannak? Mi történik, ha valamilyen örökös fogyatékos lesz? A nyakadon marad államfőként?” A civilek szerint az államelnök kijelentése sérti az esélyegyenlőség, illetve a törvények előtti egyenlőség alkotmányos elvét, amely nincs tekintettel a polgárok esetleges fogyatékoságaira. ◀

Schengen: a finnek igényesek

ÚMSZ

► „Nem ellenezzük Románia és Bulgária csatlakozását a Schengen-övezethez, csak úgy véljük, hogy korai lett volna most még erről dönteni” – indokolta országa elutasító álláspontját Ulla Marianna Vaisto, Finnország bukaresti nagykövete. Hozzátette: Helsinki azt várja a két balkáni EU-tagállamtól, hogy meggyőzőbb eredményeket mutasson fel a korrupció leküzdésében és az igazságszolgáltatási rendszer tisztaságának biztosításában. A *Radio France Internationale*-nak adott tegnapi interjújában a skandináv diplomata elismerte, hogy Románia és Bulgária „tulaj-

donképpen” teljesítette a schengeni csatlakozáshoz szükséges technikai feltételeket, de leszögezte, hogy Finnországnak ez nem elég. Vaisto elmondta, megérti a román kormány csalódását, de Bukarestnek a műszaki felszereltségen túl garantálnia kell azt is, hogy a határőrök és vámosok nem korrumpáltak, nem fogadnak el csúszópénzt. Paivi Rasanen finn belügyminiszter korábban arról beszélt, hogy 2012-ben térnek vissza Románia és Bulgária csatlakozásának kérdésére. Ezzel ellentétben, Traian Băsescu román államfő már az Európai Tanács október végi plenáris ülésén ki szeretné csikarni a csatlakozás dátumát. ◀

Román lapszemle

A román királyi család mintegy kétszáz személyes tárgyát, karórákat, kintüntetéseket, okleveleket, festményeket bocsátanak árverésre Bukarestben. (Adevărul) ► A Nemzetközi Valutaalap számításai szerint Románia évi 50 millió eurót veszít csak amiatt, hogy nincsen Brassó Bukaresttel összekötő autópálya. (România liberă) ► A kedvező időjárásnak köszönhetően idén, hosszú idő után először valósággal megszállták a turisták, jobbra a sporthorgászok a Duna-deltát. (România liberă) ► Míg évekkal ezelőtt tartályszámra lopták munkahelyükről az üzemanyagot a fővárosi közszállítási vállalat dolgozói, ma kisebb műanyag palackokban csempészik ki. (Evenimentul Zilei)

Bukarestben ért véget a moldovaiak aranygyűjtő zarándoklata

Botrányos foci – focibotrányokkal

A román labdarúgás immár hosszú évek óta botrányok végeérhetetlen láncolata. A megvesztegetéseknek, megbundázott mérkőzéseknek igen nagy szerepük van abban, hogy a hazai labdarúgás története mélypontjára jutott, az utóbbi időben botrányosan focizó román válogatott a világranglistán az 57. helyen szerepel, egyebek között Algéria és Litvánia csapata mögött.

Bogdán Tibor

▶ A posztkommunista romániai dzsungelkapitalizmusban ha valami nem politika, akkor az pénz. A foci – miután Ceaușescu idején többé-kevésbé még az előbbi kategóriába tartozott – ma már egyértelműen csak pénzforrást jelent – legalábbis egy szűk érdekcsoport számára.

Sport és üzlet

Éppen ezért a mostani újabb botrány, nem csupán a sportág illetékeseit – elsősorban a játékvezető testületet – érinti, de üzleti körökre is átterjedt. Így Vasile Avram, a romániai Központi Játékvezető Bizottság elnöke mellett Ioan Sorin Terbea üzletembert, a marosvásárhelyi FCM támogatóját is őrizetbe vették. A vád szerint az üzletember 19 ezer eurót fizetett Avramnak azért, hogy

„megfelelő játékvezetőket” küldjön a marosvásárhelyi együttes 2011–2012. évi bajnoki mérkőzéseire. Igazságszolgáltatási források szerint kihallgatják majd a történetek kapcsán a Professzionista Labdarúgóliga és a Román Labdarúgó-szövetség elnökét, Mitiță Dragomirt és Mircea Sandut is. Hírek szerint a botrányban benne van Claudiu Maior marosvásárhelyi alpolgármester is, aki az összeget megelőlegezte a Terbea köztisztviselési vállalkozás által a város számára elvégzendő munkák ürügyén.

Beindult a kivizsgálás az üzletemberhez közel álló Nicolae Iacobescu és Vasile Constantin ellen is, mindkettőjükkel szemben a bűnrészesség gyanúja merült fel a megvesztegetések kapcsán.

Az üzletember nem hiába fizetett: a bajnoki mezőny egyik leggyengébb csapatá-

nak számító marosvásárhelyi tizenegy hét fordulóban egy győzelmet aratott, három döntetlent ért el és mindössze három ízben szenvedett vereséget, olyan csapatoktól, mint a Steaua, a Dinamo és Kolozsvári CFR – amikor a színvonalbeli különbség miatt a játékvezető nem sokat tehetett „védeceiért”.

Avram egyébként különböző pénzüsszegek fejében rendszeresen beavatkozott a bírókúldésekbe, amivel közvetett módon számos meccs végeredményét befolyásolta.

Nincs remény?

Ioan Sorin Terbea sport iránti érdeklődése nem új keletű. Korábban az időközben feloszlott CS Torpi férfi röplabdacsapatot finanszírozta, ő az elnöke a marosvásárhelyi City'us teremfoci-bajnokságnak, tagja a Román Lab-

darúgó-szövetség ügyvezető bizottságának. De köze van a sportélethez a tulajdonában lévő President csoportnak, amely a marosvásárhelyi FCM focicsapat partnere, valamint a Salubriserv vállalatnak is, amely nem csak Marosvásárhely, de a megye 28 más településének köztisztaságát biztosítja.

Terbeát a politika sem hagyja hidegen, a narancsvörös hatalom érdekszférájába tartozik; ő volt az, aki a 2008. évi választások alkalmával elkobozta az ismert operatőr, Kati Antal kameráját, mivel a tévés lencsevégre kapta a voksolás napján is kampányoló demokrata liberálisokat. Kati ekkor bűnvádi feljelentés tett az üzletember ellen, a perből viszont azóta sem lett semmi.

A román labdarúgás vezetőinek hozzáállása alapján aligha remélhető, hogy belátható időn belül lényeges változás történne a hazai labdarúgás berkeiben. Mircea Sandu például egyáltalán nem hisz Avram bűnösségében – jóllehet az ügyészeknek konkrét bizonyítékaik vannak a megvesztegetésre, a Corleone névre is hallgató Mitiță Dragomir pedig csak azt furcsállta, hogy 19 ezer euróról – és

nem kerek összegről volt szó. Feltehetően igaza lesz a Craiovai Universitatea tulajdonosának, Adrian Mititelunak, aki szerint a Mircea Sandu által bársonyszékbe ültetett valamennyi tisztségviselő előbb-utóbb rács mögé kerül majd.

Vasile Avram egyébként nem az első vezetője a labdarúgó-testületnek, akit letartóztattak. A korábbi bírói megvesztegetési botrány, a hírhedt Penescu-ügy kapcsán 2009 tavaszán rács mögé került a játékvezetői bizottság akkori elnöke, Gheorghe Constantin is, akit akkor néhány játékvezető is követett a börtönbe. Nem járt különbül utóda, Marcel Lică sem, aki úgyszintén több játékvezetőt magával rántott. Igaz, jelenleg már valamennyien szabadlábon védekezhetnek – ám nincs mi ellen, mivel pereik végeérhetetlenül elhúzódnak.

A Penescu-botránynak politikai szálai is voltak, így előzetes letartóztatásba helyezték az Argeș Megyei Tanács elnökét, Constantin Nicolescut és Craiova polgármesterét, Antonie Solomont. Természetesen ma már ők is szabadlábon vannak, mi több, tisztségeikben maradtak.

Meccsdöntő csalások

Sportszakértők szerint a jelenlegi bajnoki idény első hetven mérkőzéséből legalább tíz meccs eredményét befolyásolták a játékvezetők. Az első fordulóban például a Dinamo úgy nyert egy-nullra a Marosvásárhelyi FCM ellen, hogy a „gólnál” a labda nem haladt át a gólvonalon. A hatodik fordulóban az FC Vaslui úgy bizonyult jobbnak a Dinamónál, hogy a bukaresti csapatnak nem ítélték meg büntetőt, és nem állították ki a vasluiak durva belemenést elkövető egyik játékosát. A hetedik fordulóban a Kolozsvári U-t két jogos büntetőtől fosztották meg, a marosvásárhelyiek egyik játékosát nem kapta meg a megérdemelt piros lapot, a kolozsváriak csatárját pedig gólhelyzetben állították meg – nem létező les miatt. A Maros mentieknek így sikerült döntetlent kicsikarniuk. A kolozsvári vasutasegyüttes vasluiak elleni két gólos győzelmét egy meg nem érdemelt büntető megítélésének köszönheti, amelyet ráadásul az a játékos ért el, akit korábban ki kellett volna állítani. Mindemellett a játékvezető nem adta meg a vasluiak teljesen szabályos gólját. ◀

Helycserés „támadás” a Kremlben

A két politikus közül egyiknek sem szokatlan a másik szerepköre, hiszen egyszer belekóstolt már korábban is. Az ezredforduló napján a leköszönő Borisz Jelcin akkori orosz államfő miniszterelnökét, Putyint ajánlotta utódjának, és Medvegyev is kormányfő volt, mielőtt beköltözött a Kremlbe.

Gy. Z.

▶ Nem örülnek a gyenge Oroszországban érdekeltek, ugyanis 2012-től újra a keménységéről ismert Vladimir Putyin lehet Oroszország első számú vezetője, miután a jelenlegi hatalmi erő, az Egységes Oroszország Pártját javasolja elnökjelöltnek. Putyin 2000-tól 2008-ig, két cikluson át volt államfő, az alkotmány értelmében egymás után háromszor nem indulhatott. A négyéves kormányfői munka után azonban visszatérhet az ország élére – akár újabb két ciklusra –, miután közben az ország alaptörvénye négyről hat évre emelte föl az elnök ciklusú idejét, a jelenlegi államfő, Dmitrij Medvegyev pedig ahelyett, hogy újrajelöltette volna magát, elegánsan hátrálépett.

„Egyszerű” alkotmánymódosítás

Putyin már korábban is jelezte visszatérési szándékait

(igaz, a hatalomtól soha nem is távolodott el), ráadásul a lakosság 74 százaléka támogatja őt, ezért a kormánypárt mind a parlamenti, mind az elnökválasztáson biztos sikerre számíthat. Szombaton, az Egységes Oroszország (Jer) párt ülésén kiderült, hogy a decemberi parlamenti választáson a jelenlegi államfő, Dmitrij Medvegyev indul a miniszterelnöki posztért. A mostani miniszterelnök Vladimir Putyin viszont a jövő márciusban eseményes államfőválasztáson fogja megméretetni magát. Ezzel gyakorlatilag helyet cserélnek a hatalomban, mint ahogy azt tették 2008-ban is. Akkor Medvegyev úgy módosította az alkotmányt, hogy az államfői posztot hat, a miniszterelnököt öt évig lehessen betölteni.

„Mi tagadás, ez elég ócska színjáték volt. Medvegyev, pillanatnyilag még elnök, de 2012 tavaszától megint miniszterelnök, amiképp Putyin korábbi elnöksége idején is volt, később őszintén elis-

Vladimir Putyin és Dmitrij Medvegyev. Az arcukon látszik, hogy a tét több, mint egy teniszgyőzelem

merete, hogy a »rosalást« ők ketten már régen eldöntötték egymás között” – írta a *Népszabadság* jegyzetírője, hozzátéve: „Oroszországot immár bő tíz éve Vladimir Putyin irányítja, hívják őt bár elnöknek vagy miniszterelnöknek. Ezzel pedig nemhogy az állampárt tagjai és küldöttei, hanem az orosz emberek is mindig tisztában voltak.”

Nem voltak ellentétek

Mégis: soha hamisabb látszat nem létezett a világpolitikában, mint hogy a Putyin–Medvegyev-tandemet belső ellentétek feszítik. Mindig Putyin diktált, és régi péter-

vári szolgálja csak annyiban élt elnöki hatalmával, amennyire ezt ő akarta vagy engedte. Egyetlenegy esetet leszámítva – amikor is a Líbia elleni NATO-támadáskor Putyin keresztes hadjáratot emlegetett, és a jó modorra érkező Medvegyev gyorsan helyesbített – kettejük között még verbális nézeteltérés sem fordult elő soha. Putyin is csak azért engedett szabad folyást a dühének, mert tudta, hogy Kadhafi bukásával Oroszország hatalmas hadi megrendelésektől esik el; Medvegyev meg azt tudta, hogy a csalódást egy világhatalmi szerepre pályázó országnak egyszerűen nem illik nyilvánosan megvallania.

„Szeretne ön az elnökének egy ereje teljében lévő, ötvenes – egészen pontosan: jövőre hatvan éves (szerk. megj.) – férfit, aki meghétszerezte országga gazdasági erejét, megtízszerezte a jövedelmeiket, és visszaadta hazája nagyhatalmi arcát? Lehet erre nemet mondani? Oroszországban semmiképpen” – írja az elemző.

Kell egy cár

Bár sokszor hibás egyetlen momentummal jellemezni egy nemzet karakterét, az oroszok igenis szeretik az olyan vezetőt, akiben a „cár atyuska” reinkarnációját láthatják. Putyin stabilitást te-

remtet. Először is politikait: véget vetett annak, hogy az orosz belügyeket Borisz Jelcin éppen esedékes delíriumának hófoka befolyásolja. Putyin rendszere ellenőrzött, befolyásolt és irányított, éppen ezért kiszámítható. Persze, ha ezt a nyugati demokráciaideálhoz mérjük, elkésérintő eredményt kapunk. Putyin választói azonban az elmúlt évtizedeket nem brüsszeli kávéházakban demokráciadiagramokat barkácsolva töltötték. Nekik jelenleg a kiszámíthatóság és a stabilitás többet ér a mindenható politikai pluralizmusnál. Amikor Jelcintől átvette a kormányrudat, az orosz GDP kétszázmilliárd dollár körül mozgott, amikor 2008-ban kiköltözött a Kremlből, a nemzeti össztermék 1500 milliárdra emelkedett.

Egyes megfigyelők szerint mindazonáltal köze volt ehhez az egyre dráguló olajnak is, de Putyin egy irányba kezdte terelni „az országot széthordó” oligarchákat. Hogy mindezt korbáccsal tette (lásd Hodorkovszkij), az összességében megfelelő azoknak, akik megtarthatták az addig kapott mézeskalácsok zömét (lásd Abramovics). Putyin elnöksége alatt az oroszok jövedelme a korábbinál a tízszerezésre nőtt. Persze átlagosan, messze nem mindenki, és főleg messze nem mindenhol. A Jelcin alatti hónapokig késő fizetések rémálma már a múlté. ◀

Lap-top

A nap címe. Ponta és Antonescu számítási, *Evenimentul zilei*

Magyarzat. Az *Evsz* arról cikkezik, miként próbálja visszaszorítani Victor Ponta és Crin Antonescu Félixék „túlzott követeléseit” a különböző képviselői helyek elosztását illetően, és „elválasztani Voiculescu imázsát a Szekuritáté volt besúgójától”. Véleményünk szerint voltaképpen azon agyalnak, miként szabadulhatna meg teljesen az USL a volt besúgó (becs)nevével fémjelzett Konzervatív Párttól. (Szó, ami szó, elég fura ez a szocialista/szociáldemokrata-liberális-konzervatív egyveleg, még akkor is, ha az ideológiai koherencia és következetesség szempontjából a PDL sem áll jobban.) Előfordulhat, hogy – ha nem előbb – miután az Antennák a kampányok során megteszik a kötelességüket, a PC-t valahova mélyen elássák.

Izgi lesz. Kicsit olyan, mint amikor az átvirrasztott éjszaka után párton kívülre – mi több, függetlenné – vált/tett EBA érdekében indult szimpátiamegmozgalom a európai parlamenti választásokon. Emlékeznek? A PDL összes szervezetének bizonyos számú szavazatot kellett a szájától elvennie – de be is jutott ám az EP-ébe EBA. Ki tudja, hátha most majd a nővére is követi, aki egyelőre csak közjegyző és becsületes fizetéséből luxuslakás-tulajdonos... Szóval a Népi Mozgalmról írunk, amely lelkesen gyarapodik, s az *Azi* – pontosabban Sorin Frunzäverde – szerint október végére nyílt fegyverzetben áll ki a porondra. Zöldlevél úr szerint kezdettől fogva egy „jól strukturált politikai erőről van szó”, gyakorlatilag egy „választási szövetségről”, amelybe pártok, szak- és más szervezetek, sőt mit sem sejtő civilek is beletartozhatnak. Nomen est omen – a Népi Mozgalm színe biztosan a zöld leendő; évtizedek múlva pedig mindenki azt fogja hinni, hogy Frunzäverde úr kapta a nevét a párttól, és nem fordítva. Bár az is lehet, hogy át kell keresztelkednie Lila úrrá.

A nap álhíre. A Népi Mozgalm koponyái azon dolgoznak - szivárgott ki a boszorkánykonyhájukból –, hogy miként kooptálhatnak a tagság sorába iskolásokat is (ötödiktől felfele).

Minden napra egy mondás

„Kétségtelenül nem létezik egyéb, mint a jelen pillanat célja. Az ember élete a pillanatok sikerén múlik.”
Jamamoto Cuneotomo

Váratlan kérdés

Horváth István

Jog a léthez

Megint csak a magasabb fokon való visszatérés mutatkozik, a mai fehér emberiség történetében is, fejlődési törvény gyanánt. Az elején, az akkori műveltségnek, a vallásnak katolicizmusában, nagyjában egységes volt. Attól fogva egész fejlődése mind erősebb széttépdésekből állt – s a legerősebb ily széttépdő a nemzetiség volt. De már ez egyúttal egységesítő hatalommal is kezdett hatni, s ami a szárnya alatt műveltség kifejlődött, mind egy új összefogásba – a, hogy úgy nevezzem, kultúrkatolicizmusba szorítja az emberiséget. Ellenállhatatlanul. Az eszperantó esete mutatja ezt igen érdekesen.

Mint minden egyes embernek: minden egyes fajnak, törzsnek, nemzetnek, s ezzel együtt nyelvnek és dialektusnak megvan a maga életre való joga. Mindenképpen, de különösen az egyéniség birodalmában: a művészetben. Nemcsak a szépművészet, hanem a tudomány is, mely velejében szintén megálmodás, tehát szintén művészet, nagy hasznát látta a nemzeti hatásoknak. A filozófiában előbb a francia, aztán az angol, majd a német egyéniség maga-kiélése, s talán ugyanilyen sorban egyebütt, például a természeti tudományokban: egy-egy hatalmas fejlődő fokát jelentik az emberiség e lelki tartományainak. És így tovább – de amily fokban fontossá és számbaveendővé kezd válni minden, ami akár költészet, akár tudomány a világ bármely sarkában terem, annál nyomasztóbb, gátlóbb és terhesebb mindezeknek a nyelvhez való kötöttsége. Már ma is ott tartunk, hogy egy művelt olvasónak s különösen egy mindenképp figyelni köteles tudósoknak egy csomó nyelvet kellene, ha lehetne, tökéletesen tudnia.

Ignotus: *Eszperanto, Nyugat, 1911, 18. szám*

SZELLEMI DÉZÉS

Krónikus bocsizúr

Az mégsem lehet, hogy egy békemisszió kellős közepén áldozatokkal járó összetűzésre kerüljön sor – vagy lehet, de az azért megengedhetetlen, hogy mindössze fehér fegyverekkel orra-szajbavágósdit játszó civilekre villámlo botot fogjon pár talpizsakai kommandós. (Miután visszavették a társuk eltulajdonított oldalfegyverét.) Az hallatlan, hogy Izrael nem hajlandó fegyverrel és bunker-betonnal ellátni a Hamászt, s ha incidenst szerveznek neki: nem kér ezért bocsánatot.

Komolyan: végül is ostobaság volt, hogy a török civilek elhalálózása miatt Tel-Aviv nem kért elnézést Ankarától. Mibe került volna, ha a büszke makacskodás miatti hosszas világhördülést egy állami bocsánatkéréssel megelőzik? Az önjelölt erkölcsösök nem lennének többen, mélyebben Ankarapártiak és mindhalálig anti-telavivisták, s az is elkerülhető lett volna, hogy a török miniszterelnökből fehérlovas pánarab aktivista váljon. Mi több, Törökország nem félné, hogy tán szaván fogja magát a miniszterelnök, és naszádokkal kísér egy reanimált Gáza-flotillát. Ettől ugyanis a NATO és USA azonnal „hát mi immár kit válasszunk”-politikai tudathasadást kapna, s nem lehetne mást tenni, mint behajózva az anyázó zsidók és türkök közé, elválasztani őket.

Netanjahu-ország Izrael bocsánatkérésének elmaradása, illetve a szpáhi hévvel megsuhogtatott fenyegetés azonban kimondottan jól hozott a törökök globálpolitikai boszorkánykonyhájára: Erdogan miniszterelnököt burnuszos sivatagi hősnek járó ujjongással fogadták egyiptomi, tunéziai és líbiai munkálattogatók. Ezután jött hab is a tortára: a palesztin ENSZ-tagsági kérelem benyújtása előtt Erdogan cionizmus-nyakászó szóvirágai itt-ott furán hasonlítani kezdtek az Ahmadinezsádéihoz.

Egy pillanatra felvillant a generálarabság nasseri globálösszefogásának az emléke, hisz mindenféle regionális forrongás, vagy forradalomserű megmozdulás magáncélja mellett a változatlan-mozdulatlan célbábú továbbra is: Izrael. Az összefogás, amely ennek az ügynek mentén (az öt egyiptomi határőr haláláról nem is beszélve, amely egy illegális „palesztin” zolláttörés során Izrael jóvoltából következett be) kialakulhat egy érdekes regionális tengely. A reszpublika és szekularitáspárti Egyiptom és Ankar

mérközne ugyanazon grundért az abszolúte monarchia és hitbéliekben konzervatív Szaúd Arábiával.

Bár az a gyanúm: ha Egyiptom végre felépül krónikus forradalmából, leter majd egy külön útra, és poros álláson hagyja Ankarát, amely az elhanyagoltság traumáján túllépve, szintén a saját távlatok közelítése után néz majd.

Ady András

Beszédeses analógiák

Az ország schengeni csatlakozását vétőjükkel megakadályozó hollandok elleni retorziók és a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógy-szerészeti Egyetemen (illetve körülötte) zajló eseményekben van egy feltűnő hasonlóság, amely a román hatalmat a nemzetállam kialakításának pillanatától jellemezte: a hatalommal való gátlástalan és gyakorta szégyentelen visszaélés.

Még az sem véletlen, hogy a román retorziók nem a finneké sőt. Rajtuk nehezebb fogást találni, az alapvetően baloldali sajtó által dominált európai közvéleményben ugyanis a finn jobboldal választási sikere sokkal kisebb mértékben verte a ki a biztosítékot, mint a holland, ahol a szélsőjobb kormányzati befolyása is erőteljesebb. Márpedig a hatalommal való visszaélés kedvenc tárgyai mindig a gyengébbek, azok, akik a közvélemény védelmére sem számíthatnak.

Bíró Béla

Az alapvető kérdés természetesen az, hogyan engedheti meg magának a román állam, hogy egy

olyan városban, amelynek lakói még ma is körülbelül felerészben románok és magyarok, illetve egy olyan egyetemen, amelynek diákjai felerészben románok és magyarok, egyoldalú és megkérdőjelezhetetlen román uralom, illetve román oktatói túlsúly alakulhasson ki...

A válasz egyszerű: úgy, hogy a kisebbségeket sújtó hatalmi visszaéléseket a nemzetközi közvéleményben soha senki nem teszi szóvá. Hogy miért? Mert mindenkinek van némi vaj a fején. Ha nem is ennyire agresszíven és szégyentelenséggel, de nyugaton is előszeretettel élnek vissza a hatalommal, ha önmagukat megvédeni nem képesek kisebbségekről van szó.

Jelesül a hollandok, a finnek, de a számunkra kedvező döntést ellenző franciák és a németek is. Egy kisebbség miatt, amely éppen az általuk is jó évszázada tolerált kelet európai kisebbségellenesség miatt választja a nyugati államokat, hajlamosak válogatás nélkül minden román állampolgárt inkriminálni. Fittyet hányva a diszkriminációmentesség fenn hirdetett elveinek. Ami pedig a románokat illeti, azok főként a mi kisebbség-

ellenességre szocializált kelet-közép európai társadalmainkban váltak azzá, amik, olyan állampolgárokká, akik úgy érezhetik, hogy a többség erkölcsi normái rájuk nem vonatkoznak, lévén maguk is merőben erkölcsstelenek. Ezeknek a normáknak az elfogadása

ugyanis számukra a társadalomból való kirekesztés önkéntes igenlését jelentené. Korántsem véletlen, hogy ezekben a közösségekben kialakulhatott egyfajta közösségi konszenzus,

miszerint bűnözni nem gyalázat, hanem egyfajta betyárvirtus.

A hollandok (hivatalosan), a franciák és a németek (jobbára nem hivatalosan) joggal háborodnak föl a román eljárás miatt, látniuk kéne azonban, hogy ami történik, az java rész az ő számlájukra írható, annak a nemzetállami mentalitásnak a számlájára, amelytől – egy ideig úgy tűnt – Nyugat-Európa szeretne eltávolodni, de amelyhez egy ideje mintha mind eltökéltebben visszatérne. A multikulturalizmus bukására vonatkozó merkeli, sarkói, cameroni tézisek arról tanúskodnak, hogy Nyugat-Európa nagyhatalmú államainak vezetői úgy vélik: minék

Visszatérhet az integrációnak átkeresztelt asszimiláció egykor diadalmas gyakorlatához.

Röviden

Zuhant a lej

Átszakította a 4,3 lejes határt és tíz hónapja nem látott magasságba szökött tegnap az euró árfolyama, miután a román Nemzeti Bank 4,311 lejes átváltást jelentett be. Valutapiaci szakértők szerint ez azzal magyarázható, hogy az elmúlt napokban jelentősen megnövekedett a kereslet az uniós valuta iránt, így a készletek szűkülése feltornázta az árat.

Erősödött a tőzsde

A külföldi börzék működésével összhangban 2,88 százalékos növekedést ért el tegnap a Bukaresti Értéktőzsde mutatója, amely így valamelyest javít az elmúlt napokban elszenvedett 5,6 százalékos zuhanáson. Szakértők szerint az Európai Unió és az Egyesült Államok döntéshozóinak körvonalazódó intézkedései levegőhöz juttatták a pénzpiacokat, ám nem kizárt, hogy újabb ismeretlen részletek ismét lerántják a részvénypiacot.

Visszatérés Athénba

Az elkövetkező két nap folyamán visszatérnek az Európai Unió, az Európai Központi Bank (EKB) és a Nemzetközi Valutaalap (IMF) szakértői Görögországba – jelentette be Jean-Claude Juncker luxemburgi miniszterelnök, az euróövezeti országok pénzügyminiszteri csoportjának elnöke tegnap Strasbourgban, az Európai Parlament plenáris ülésén. Juncker leszögezte, hogy nagyon aggasztja a görög helyzet, ugyanakkor azt is világossá tette: teljeséggel ellenzi, hogy bármely ország elhagyja az euróövezetet.

Könyvvizsgálók „halála”

Az Európai Bizottság radikális új szabályok bevezetésével kívánja megtörni a nagy könyvvizsgáló szervezetek dominanciáját. A *Financial Times Deutschland* információi szerint a négy piacvezetőnek (Deloitte, PwC, Ernst & Young, KPMG) a jövőben megtiltanák, hogy vállalati tanácsadást is kínáljanak – írta a *Vg.hu*. A bizottságot az aggasztja a legjobban, hogy miközben a vállalatok működése egyre kisebb, mindennél jobban vizsgálanak a tanácsadó cégek, amelyek nagyobb haszonnal dolgozhatnak.

Adóügyi előadás

Az *Adótörvénykönyv módosításai* címmel tart előadást ma délután öt órai kezdettel Dimén Hunor, a Székelyudvarhelyi Közpénzügyi Hivatal vezetője. A Hagymányórszéki Forrásközpontban sorra kerülő eseményt a Székelyudvarhelyi Mikro-vállalkozók Szövetsége szervezi – értesült lapunk.

Béremelés – módjával

ÜMSZ

A romániai magánszférában átlagban 5,6 százalékkal növekedtek a bérek az idei év folyamán, ez azonban elmarad a cégvezetők tavaly tervezett 6,8 százalékos fizetésemelési tervei mellett – derült ki a PwC Románia piackutató most elkészült *Pay Well* című tanulmányából. A felmérésben részt vevő cégek közel felénél már megtörtént a bérek felfelé korrigálása, a válaszadók egyharmada az év hátralévő részében tervezte ezt, és mindössze 23 százalékuk nem döntött az ügyben, illetve nem készült semmilyen változtatásra a javadalmazást illetően.

Itt a szemléletváltás?

„Az adatok azt bizonyítják, hogy a hazai cégek többsége átesett azon a recesszióra jellemző tüzeti szemléleten, hogy pusztán a túlélésre és anyagi javak konzerválására összpontosítson. Így visszatért egy óvatosságot jellemző – magyarázta Peter de Ruijter, a PwC Románia pénzügyi tanácsadóval foglalkozó részlegének vezetője. Hozzátette: az idei béremelések mozgása szoros összefüggésben áll majd az infláció alakulá-

Kiemelt helyzetben. Az autógyártásban könyvelték el idén a legnagyobb arányú bérnövekedést

sával. A szakember ezenkívül rámutatott, hogy azokban a szektorokban került sor a legnagyobb arányú fizetésemelésekre, amelyekben olyan kollektív munkaszerződések vannak érvényben, amelyek a pénzhígulás mértékének függvényében szabják meg a béreket – így az iparban és az autógyártásban.

Bőkezű járműipar

A PwC kutatásában kilenc ágazatból 150 cég vett részt – az általuk szolgáltatott információkból kide-

rült, hogy az autógyártás volt a „legbőkezűbb” alkalmazottakkal, itt ugyanis 8,9 százalékos fizetésemelést mértek. Ezt követi nagyságrendben az ipari termelési szektor, ahol 7,2 százalékos volt a bérek növekedése. Ezzel szemben a kereskedelemben dolgozók átlagban csak 2,4 százalékkal, a bankszférában pedig 2,9 százalékkal vihettek haza többet az előző évhez képest.

A fizetésen kívüli juttatások tekintetében a vállalatvezetők 66 százaléka a fix összegű prémiumokat részesíti előnyben, amelyeket ál-

talában karácsonykor, húsvétkor vagy szabadság előtt osztanak ki. Mindazonáltal az előző évekhez képest enyhén visszaesett azon cégek száma, amelyek élnek még a prémiumosztással. A piackutatás szerint a vállalatok 60 százaléka már betervezte jövő évi költségvetésébe a jövedelemnövelést, ennek aránya pedig 6,8 százalékkal haladna meg a mostanit.

Az Országos Statisztikai Intézet legutóbbi, júliusi adatai szerint a romániai bruttó átlagbér 2011. szeptember 28-án 2010. szeptember 28-ához képest 2,88 százalékkal emelkedett.

„Moszkvai” gázdrazgítás

Hírösszefoglaló

A British Petrol (BP) újabb délkelet-európai, Románián keresztül is átvonuló földgázvezeték létesítését tervezi, amellyel csökkenti kívánja a kontinens orosz nyersanyagotól való függését – adta hírül a *Financial Times*. Az 1300 kilométerre tervezett vezeték az azerbajdzsáni Sah-Deniz mezőről szállítana földgázt Törökországon, Bulgárián, Románián keresztül a magyar határig, illetve Ausztriába. Az OMV Petrom illetve, éppen tegnap jelentette be, hogy októbertől megközelíti az ezer köbméterenkénti 550 dollárt az Oroszországból importált földgáz ára, a belföldön kitermelt energiaforrás ugyanakkor továbbra is változatlan, 160 dolláros áron lesz beszerezhető. Az Országos Energiaügynökség már korábban jelezte, hogy az ipari fogyasztók október elsejétől 8 százalékos árdrazgulásra számíthatnak a földgáz esetében, annak következtében, hogy a világgazdasági árak emelkedtek. A háztartások egyelőre nem érzik meg közvetlen módon a drágulást, miután a kormány a nyár folyamán intézkedéseket hozott arra vonatkozóan, hogy jövő év márciusáig több belföldi kitermelésű földgáz jusson a lakossági fogyasztás fedezésére.

Turizmus az aulában

Baloga-Tamás Erika

Másfélteres volt a túljelentkezés a magyar nyelvű turizmus-vendéglátás szakos közgazdász képzésre, amely a Budapesti Gazdasági Főiskolával (BGF) együttműködésben most indult Székelyudvarhelyen. A magyar állam évfolyamonként 50 helyet támogat, az érdeklődésre való tekintettel azonban költségtérítési helyeket is biztosítanak.

Bár a romániai egyetemeken vannak idegenforgalmi tárgyú képzések, ezek többnyire a földrajz-turizmus szakirányhoz tartoznak, részben pedig az idegenvezetéssel kapcsolatosak. Ezzel szemben a BGF Székelyudvarhelyen turizmus-vendéglátás szakot hozott létre, amely inkább gazdasági jellegű, a turisztikai egységek eredményes gazdálkodására fekteti a hangsúlyt. Ez pedig teljesen újnak számít az egész térségben – magyarázta Geréb László. A képzésnek helyet adó székelyudvarhelyi Modern Üzleti Tudományok Főiskola vezetője hangsúlyozta, a szakirány abban is újat hoz, hogy az itt zajló oktatás teljes egészében magyar nyelven történik.

Geréb meglátása szerint a térség vonzó idegenforgalmi potenciállal rendelkezik, ugyanakkor az elmúlt években folyamatosan növekedett az ágazatban tevékeny-

kedő vállalkozások száma is, azonban a turisztikai egységeket működtető képzett szakemberekben még mindig hiány van. Szerinte a szakot övező óriási érdeklődés egyfajta válasza erre a jelenségre, a turizmusban tevékenykedőkben pedig egyre inkább tudatosul, hogy hiányzik a képzett humántőke, szakemberekre van szükség ahhoz, hogy minél eredményesebb legyen ez az ágazat.

Mint megtudtuk, a szakirány létrehozásában döntő szerepe volt annak a tanulmánynak, amelyet a főiskola munkatársai a közelmúltban készítettek Székelyföld fejlesztési stratégiájáról. Ebben világossá vált, hogy a régió kitérési lehetőségeinek egyike épp a turizmus. „A tanulmány rávilágított, hogy a turizmusban rejlő lehetőségekkel szöges ellentétben áll a képzett humántőke hiánya. Ezt követően megneztük, hogy melyik magyarországi felsőoktatási intézmény foglalkozik ezzel profi módon, így találtunk rá a budapesti BGF Kereskedelmi Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Karára” – ecsetelte Geréb László.

Az előadások döntő részét, elsősorban a turizmushoz tartozó szaktantárgyak keretében a magyarországi oktatók tartják, a gazdasági jellegű tananyagot pedig helyi oktatóktól sajátítják el a diákok.

HIRDETÉS

BUSINESS DAYS

braşov.businessdays.ro

Az év üzleti rendezvénye Brassóban

2011. szeptember 28-29.
Business Park - Brassó

VLAD STAN

BOGDAN COMANESCU

MARIUS GHENEA

ANDY SZEKELY

ADRIAN FLOREA

GEORGE BUTUNOIU

Szervezők:

Társzervezők:

Támogatók:

Együttműködő partnerek:

Médiapartnerek:

Zöld sarokba szorítva

Farkas István

► A szelektív hulladékgyűjtés és a környezetvédelem fontosságára igyekszik felhívni a figyelmet az a *Zöld sarok az én iskolámban* (Coful verde din scoala mea) nevű országos kampány, amelyet tegnap indítottak el a bukaresti 70. számú Általános Iskolában. A fővárosi tanintézményben tartott sajtótájékoztatót részt vevő Borbély László környezetvédelmi és Daniel Funeriu tanügyminiszter is, az általuk vezetett szaktárcák lévén az akció támogatói. „A zöld emberkék már sok helyre elkísértek engem – mutatott Borbély a tegnapi bemutatón az egyesület kabalafiguráira –, ők jelzik, hogy hol becsülük meg a leginkább a környezetet” – fogalmazott a gyermekek nyelvén a környezetvédelmi miniszter, majd hozzátette: nem lehet mindenki zöld emberke, de mindenki felidézheti magában öket, mielőtt eldobná a szemetet. A tárcavezető a sajtó képviselőinek hangsúlyozta: ahhoz, hogy Románia javítani tudjon a jelenlegi egyszázalékos hulladék-újrahasznosítási arányán, elsődleges fontosságú, hogy az emberekben tudatosodjon: a szelektív hulladékgyűjtés nemcsak divatszó, hanem a fenntartható, környezettudatos életvitel záloga. „A környezetbarát társadalom kialakítása az óvodákban, iskolákban kezdődik” – magyarázta a miniszter.

Többgenerációs terv

Az érvényben lévő tantervek több öko-barát programot is tartalmaznak, de a cél az, hogy a természetbarát nevelés ne csak elméletben legyen jelen az iskolákban, hanem a gyakorlatban is. „A követke-

ző nemzedék környezetének tisztasága múlik a mostani generáció környezettudatosságára nevelésén. A szaktárca a Környezetvédelmi Alapon keresztül 2010-ben 3,8 millió lejt fordított ilyen programok támogatására, idén pedig 28,9 millió lejt különített el erre” – magyarázta Borbély László. A politikus a *Zöld sarok – az én iskolámban* akciószorozatáról elmondta: tájékoztató jellegű kampány, amely a gyerekek révén a szülőket is megcélozza. A tervek szerint mintegy négyezer iskolában lesz úgynevezett zöld sarok, ahol a diákok összegyűjthetik az elhasznált elemeket, fénycsöveket, elektromos készülékeket, de a műanyag palacknak, üvegeknek, papírnak és fémnek is külön doboz jut. „A diákok nemcsak a gyűjtésben, az újrahasznosításban is kivehetik a részüket” – tette hozzá a tárcavezető. Mint hangsúlyozta, Romániában a háztartási hulladék 98 százaléka kerül a személtre és az újrahasznosítás aránya alig éri el a két százalékot. „Nálunk rosszabbul csak Bulgária áll, de Belgiumban például 94 százalékos az újrahasznosítási arány” – figyelmeztetett. Borbély reményei szerint 2016-ra elérhető lesz az 50 százalékos arány. A miniszter ugyanakkor bejelentette: a közeljövőben az általa vezetett szaktárca egy külön program keretében körülbelül 3 ezer iskolában helyez el pillepallak-zsugorítókat.

Falun a legfontosabb?

Daniel Funeriu tanügyminiszter az iskolában elkezdett környezetvédelem fontosságát hangsúlyozta. „Egyszerű számolni: az iskolások megszólításával az ország lakosságának több mint feléhez

Edupet – iskolák a zöld jövőért

„Évi mintegy 500 tonna műanyagpalack begyűjtésére számítunk, amit a programban részt vevő iskolák diákjai zsugorítanak majd össze a szaktárca által az iskoláknak ingyenesen biztosított zsugorító készülékek segítségével, és szolgáltatnak be a helyi Remat begyűjtőkhöz” – osztotta meg az *Új Magyar Szóval* az *Iskolák egy zöld jövőért – Edupet* programmal kapcsolatos információkat Constantin Diaconescu, a projektet lebonyolító „Iskolák egy zöld jövőért” Egyesület elnöke (képiünkön balra). Mint Diaconescutól megtudtuk, egyesületük a legnagyobb, környezetvédelemmel foglalkozó romániai civil szervezet, és az Edupet program keretében

elér az adott üzenet – szülő, nagyszülő és rokonok is hallanak róla” – jelentette ki a miniszter, aki szerint a környezetvédelem reflexszé kell hogy váljék a diákokban, hogy felnőtté válásuk után is működjenek. Az oktatási tárca vezetője úgy véli, a környezetvédelem és szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése elsősorban falun fontos. „A vidéki emberek nagy része eldobja vagy elássa a szemetet, mert megszokta, hogy az lebomlik. Tudatosítani kell bennük, hogy ez milyen ve-

szélyekkel jár” – hangsúlyozta a tanügyminiszter.

Gyermekektől tanuló szülők

„A rend és a káosz is valami, amit csak közösen tudnak fenntartani az emberek. Választani kell tudni, hogy mihez ragaszkodunk inkább, a környezettudatos nevelés pedig azt jelenti, hogy segítséget nyújtunk a gyerekeknek a döntéshez, milyen világban akarnak élni” – nyilatkozta lapunknak Török László

Kolozs megyei pedagógus, aki húsz éve rendszeresen szervez természetvédelmi akciókat diákjainak. A tanár-ember úgy látja: jó irányba mennek a dolgok. „Ma már divat a környezetvédelem, erről tanúskodik a múlt hét végi Let's do it mozgalom, és erre utal az is, hogy évről évre érkeznek a minisztériumi programfelhívások, érezhető a politikai segíteni akarás” – tette hozzá Török. A pedagógus a gyerekeken keresztül a szülőket is „rendre tanította”, az idősebbek ugyanis kedvvel

csatlakoznak a gyerekek körében népszerű akciókhoz.

Rá kell kapcsolni

Marosvásárhely több negyedében hosszú ideje működnek a hulladék szelektív gyűjtésére és tárolására alkalmas konténerek. A helyi lakosság azonban csak mostanában kezd rákapni az ilyen jellegű szemétygyűjtés „ízére”. A város Nyárádszereda felőli határában nagyon hamar feltelnek a tározók. „Egy ideig sétáltatták a konténereket, hol a város végi bevásárlóközpont előtt, hol a tömbházak között bújtak meg a műanyag kukák, és lassan teltek. Aztán az emberek rájöttek, hogy a szelektív gyűjtés kényelmes: kisebb a gyorsan romló háztartási hulladék térfogata, ha a műanyagot, papírt, üveget lehordják ide” – mondta lapunknak a Tudor negyedi Bogdan Buta, aki épp sörösdozait hozta el a fémgyűjtőhöz. Az öko-barát lakótelepi lakópatrióta úgy látja, érdemes lenne „rákapcsolni” a szelektív gyűjtésre.

„Ilyen konténereket csak itt-ott lehet találni a városban. Én történetesen közel lakom ezekhez a tározókhoz, de van, aki csak autóval tudja elhozni ideig az összegyűjtött szemetét. Az lenne a legcélszerűbb, ha a hagyományos kukák eltűnnének, és mindenhol külön tározók várnák a papírt, a fém, a műanyag és a szerves hulladékot” – vélekedik. A vásárhelyiek azt fájlatják, hogy a székelyföldi városokkal ellentétben a háztartási olaj gyűjtésére itt nincs mód. „Úgy tudom, maga a polgármester lehetetlenítette el az egy évvel ezelőtt indított gyűjtőkampányt” – panaszkodott Pálfalvi Erzsébet marosvásárhelyi lakos. ◀

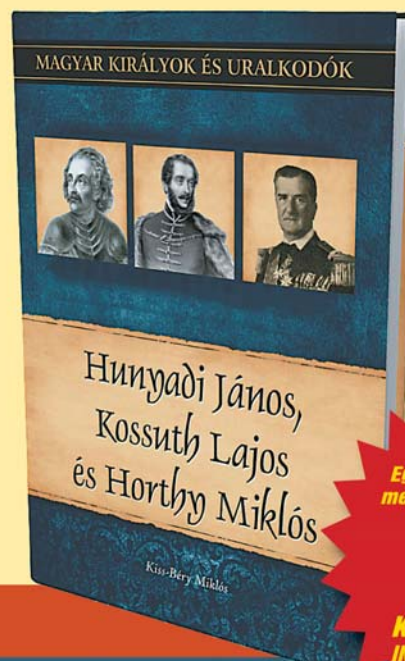
Kóbor kutya – örökbe

Kovács Zsolt

► Folytatja a kóbor ebek örökbe adásáért indított akcióját a Sepsiszentgyörgy mellett, szépmezői kutya-menhely – jelentette be az állatvédő intézmény vezetője, Horea Kraus. A Nez Perce Egyesület elnöke elmondta, az elmúlt években iskoláscsoportokat fogadtak a szépmezői telepen, idén azonban változtatnak stratégiájukon, és jövő héttől kezdődően, két rendkívül barátságos és idomított kutyával, Őzikével és Rékával járják a sepsiszentgyörgyi iskolákat, ahol igény szerint magyar és román nyelven bemutatják a kutya-menhelyen folyó munkát, ismertetik az országban egyedülként alkalmazott eb-minősítő rendszert. Ennek megfelelően egy szakemberekből álló bizottság elemzi a befogott kóbor kutyákat egészségügyi, szocializációs kritériumok szerint, majd az arra megfelelő állatokat idomítják és örökbe adják. Horea Kraus elmondta, az akciót az

I-IV. osztályos gyerekeknek szánják, és várják a pedagógusok meghívását. A szépmezői kutya-menhely jövő hónapban lesz kétévés, ennek megünneplésére október 1-jén, szombaton 11 órától nyílt napot rendeznek. A Nez Perce Egyesület a helyi rendőrség segítségével az elmúlt két évben 1100 kóbor ebet fogott be Sepsiszentgyörgy utcáiról, ebből 260-at sikerült örökbe adni. 500 állat természetes módon pusztult el: többségük túl fiatal, vagy túl idős volt ahhoz, hogy sikeresen rehabilitálják. Háromszáz kutya állapota annyira rossz volt, hogy el kellett altatni. A drasztikus módszert csak a nagyon beteg, viselkedésszavaros vagy idős állatok esetében alkalmazták – magyarázta a menhely vezetője. Jövő héttől saját kutya-befogó csoportot indítanak, amely hetente két nap járja a várost, és összegyűjti a gazdátlan ebeket. Lakossági bejelentést a 0769-065.095-ös telefonszámon lehet tenni. ◀

MAGYAR KIRÁLYOK ÉS URALKODÓK

26 RÉSZES SZOROZAT, ÁRA KÖTETENKÉNT: 28 RON

A SZOROZAT ELŐFIZETÉSSEL 546 RON-ÉRT, RÉSZLETRE PEDIG 609 RON-ÉRT MEGRENDELHETŐ A [HUNGALIBRI@CLICKNET.RO](mailto:hungalibri@clicknet.ro) CÍMEN.

HOGYAN JUT EL ÖNHÖZ A SZOROZAT?

HAVONTA megvásárolhatja a már megjelent köteteket partnerboltjainkban 28 Ron-ért. **ELŐFIZETÉSSEL**

- Az 1–26 kötetet egy összegben, 728 Ron helyett **546 Ron-ért**. Az első csomag átvételekor fizetendő, a postaköltség a Kiadót terheli.
- A 2–26 kötetet egy összegben, 700 Ron helyett **560 Ron-ért**. Az első csomag átvételekor fizetendő, a postaköltség a Kiadót terheli.

RÉSZLETFIZETÉSSEL

- 1–26 kötetet négy részletben, 728 Ron helyett, **609 Ron-ért**, a postaköltség a Kiadót terheli.
- A 2–26 kötetet négy részletben 700 Ron helyett **595 Ron-ért**, (3x150 Ron + 1x145 Ron), a postaköltség a Kiadót terheli

PARTNERBOLTJAINK, AHOL MEGTEKINTHETŐ ÉS MEGVÁSÁROLHATÓ A SZOROZAT:

SEPSISZENTGYÖRGY DIÁK KÖNYVESBOLT	SZÉKELYKERESZTÚR CSIPIKE KÖNYVESBOLT
SZÉKELYUDVARHELY ARNIKA KÖNYVESBOLT, CORVINA KÖNYVESBOLT	ZETELAKA IRKA-FIRKA KÖNYVESBOLT
MAROSVÁSÁRHELY ARANKA GYÖRGY KÖNYVESBOLT	KÉZDIVÁSÁRHELY GYOPÁR KÖNYVESBOLT
KOLOZSVÁR KÖNYVESBOLT, P-TA AVRAM IANCU 13.	CSÍKSZEREDA CORVINA KÖNYVESBOLT

MEGRENDDELHETŐ:

HUNGALIBRI SRL, M-Ciuc
str. Patinoarului 16/A/1.
Tel./fax: 0266371139, 0723668843
E-mail: hungalibri@clicknet.ro

HIRDETÉS

▶ Röviden

Népmesénap
Sepsiszentgyörgyön

A sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár és a csíkszeredai Gutenberg Kiadó a népmese napja alkalmából interaktív rendezvényt várja a gyerekeket szeptember 30-án 17 órától a könyvtár Gábor Áron termébe. A résztvevőknek Fekete Mária színművész olvas fel meséket, a Plugor Sándor Művészeti Líceum Gyűszűvirág régizene-együttese rövid koncertet és hangszerbemutatót tart, Mezey Ildikó illusztrátor pedig játékos műhelymunkára invitálja a gyerekeket.

Interneten öt
holt-tengeri tekercs

Öt páratlan, ókori holt-tengeri tekercset digitalizáltak és tettek közzé a jeruzsálemi Izrael Múzeum honlapján. A K.r.e. 3. és a K.r.u. 1. század között íródott tekercsek a legrégebbi ismert bibliai tárgyú kéziratok, amelyeket K.r.u. 68-ban rejtettek el a római hadsereg elől a Júdeai-sivatagban, egy ősi település, Hirbet Kumrán közelében, Jerikótól 15 kilométerre délre. 1947 és 1956 között összesen 900 tekercset tártak fel, a felbecsülhetetlen értékű dokumentumok bepillantást engednek a Jézus korabeli zsidó közösség és a korai keresztények életébe.

Elhunyt Makovecz Imre

Hírösszefoglaló

▶ Életének 76. évében tegnap elhunyt Makovecz Imre nemzetközi híru építész, a magyar organikus építészet Kossuth-díjas, Corvinláncal kitüntetett stílusreformáló alakja. A magyar organikus építészet legismertebb képviselője, a Magyar Művészeti Akadémia alapítója, örökös elnöke 1935-ben született Budapesten, de gyermekkorában sok időt töltött a Zala megyei Nagykapornakon, ami visszaemlékezései szerint nagy hatást gyakorolt későbbi pályájára. „Kezdetől azt az egy épületet szerettem volna megépíteni, amely az emberiség kezdete előtt már állt” – mondta saját munkásságáról 2002-ben.

„Látó” épületei voltak

Első, már a saját stílusát hordozó épülete a berhidai étterem volt, 1964-ben. Erdélyben is több épületet tervezett, többek között Temesváron, Csíkszeredában, Vargyason, Sepsiszentgyörgyön, Kolozsváron építettek az ő tervei alapján templomokat, illetve egy ravatalozót. Százánál több különböző funkciójú, jellegzetes épületet alkotott. A fát nem díszítőelemként, hanem szerkezetként

Makovecz Imre nemzetközi híru építész 76 éves korában hunyt el

Fotó: MTI

Szócs:
a vonal génusza volt

használta, művei környezetükbe illeszkednek, emberbarát, természetes anyagok felhasználásával készültek. Szerinte az épületnek úgy kell kinéznie, mintha az alja a földből nőtt volna ki, és a teteje az égből esett volna le rá. Szándéka az volt, hogy egy lényegűvé váljon az épület a környezettel, szervesen illeszkedjen a tájba. Emberközponitú, „látó” házainak szemük van (két ablak vagy ajtó), amivel a „belső lényegét” kívánja kifejezni, azt, hogy az épület lény.

„Makovecz Imre a 20. század utolsó évtizedeinek legkiválóbb műépítészé volt, azt is mondhatnám, hogy a vonal génusza, a magyar kultúra kiemelkedő alakja” – fogalmazott a Nemzeti Erőforrás Minisztérium (NEFMI) államtitkára az MTT-hez eljuttatott közleményében. Mint Szócs Géza hozzátette, „késői korok” aligha fogják érteni, hogy Makovecz Imre miért nem

kapott egyetlen jelentősebb megbízást sem Budapesten. „A sors keserű iróniája, hogy éppen akkor kellett távoznia, amikor kibontakozhattak volna nemcsak művészi, hanem kultúraszervezői képességei is. Életműve ilyenformán minden értelemben beteljesítetlen maradt” – mondta arra Szócs Géza, hogy a Kossuth-díjas, Corvinláncal kitüntetett építész által alapított Magyar Művészeti Akadémia ebben az esztendőben köztestületté válva az eddiginél jelentősen nagyobb

szerepet kap a magyar kulturális életben.

Az RMDSZ megdöbbenéssel értesült Makovecz Imre hirtelen haláláról. „Makovecz Imre az a kortárs magyar építész volt, akinek a hatása a leginkább érződik a Kárpát-medencei magyar lakta településeken. Az építészet klasszikus értelemben vett vonalát követte, nem csak épületeket, tereket, hanem emberléptékű életteret álmódott és valósított meg” – írja közleményében Kelemen Hunor kulturális miniszter, szövetségi elnök. Makovecz Imre tanító volt, az organikus építészet irányzat mozgatórugója, az általa kiírt magánpályázatokkal folyamatos gondolkodásra, tette sarkallta pályatársait is – mondta Csete György építész az életének 76. évében kedden elhunyt alkotóról, a Magyar Művészeti Akadémia elnökéről. „Makovecz Imre maga volt a nyughatatlan, az általa kiírt magánpályázatokkal bennünket is rákényszerített, hogy ne tepedjünk, álljunk a vártán, és tegyük a dolgunkat” – mondta a szintén Kossuth-díjas építész. „A magyar organikus építészetnek két pillére volt, az egyik pillér most kidőlt, egyedül maradtam, várom, mit hoz a jövő” – fogalmazott Csete. ◀

HIRDETÉS

Figura Stúdió Színház

nemzetiségi színházi kollokvium

colocviul teatrelor minorităților naționale

kolloquium der theater der nationalen minderheiten

gyergyószentmiklósi gheorghe ni klasmán

2011. szept. 30. – okt. 9.

www.figura.ro

Főszereplők:
Program realizat cu sprijinul financiar al:

România Culturală
Etnoculturală Regională Hunyad
Comunitățile Naționale din România
Comunitățile Naționale din Ungaria
Comunitățile Naționale din Cehia
Comunitățile Naționale din Slovacia
Comunitățile Naționale din Polonia
Comunitățile Naționale din Azerbaidjan
Comunitățile Naționale din Kazahstan
Comunitățile Naționale din Kirgizia
Comunitățile Naționale din Uzbekistan
Comunitățile Naționale din Turmenia
Comunitățile Naționale din Kazahstan
Comunitățile Naționale din Kirgizia
Comunitățile Naționale din Uzbekistan
Comunitățile Naționale din Turmenia

Parteneri:

Tasoronic Partner: [Logos]

Parteneri media: [Logos]

Parteneri de servicii: [Logos]

Parteneri de transport: [Logos]

Parteneri de cazare: [Logos]

Parteneri de mâncare: [Logos]

Parteneri de băuturi: [Logos]

Parteneri de servicii financiare: [Logos]

Parteneri de servicii juridice: [Logos]

Parteneri de servicii de consultanță: [Logos]

Parteneri de servicii de marketing: [Logos]

Parteneri de servicii de IT: [Logos]

Parteneri de servicii de traduceri: [Logos]

Parteneri de servicii de interpretare: [Logos]

Parteneri de servicii de organizare de evenimente: [Logos]

Parteneri de servicii de curățenie: [Logos]

Parteneri de servicii de gardă: [Logos]

Parteneri de servicii de securitate: [Logos]

Parteneri de servicii de transport: [Logos]

Parteneri de servicii de cazare: [Logos]

Parteneri de mâncare: [Logos]

Parteneri de băuturi: [Logos]

Parteneri de servicii financiare: [Logos]

Parteneri de servicii juridice: [Logos]

Parteneri de servicii de consultanță: [Logos]

Parteneri de servicii de marketing: [Logos]

Parteneri de servicii de IT: [Logos]

Parteneri de servicii de traduceri: [Logos]

Parteneri de servicii de interpretare: [Logos]

Parteneri de servicii de organizare de evenimente: [Logos]

Parteneri de servicii de curățenie: [Logos]

Parteneri de servicii de gardă: [Logos]

Parteneri de servicii de securitate: [Logos]

Késik a színházfelújítás

Sike Lajos

▶ Megkapta a végső jóváhagyást is a szatmárnémeti önkormányzat az Északi Színház felújításának támogatásáért benyújtott pályázatára, így most már biztosra vehető, hogy lesz pénz az ingatlan rendbetételére – tájékoztatta az Új Magyar Szót Stier Péter, az intézmény ügyvezető igazgatója. Elmondása szerint év elején még többen reménykedtek abban, hogy a színház épületének javítása még a nyáron vagy ősszel elkezdődik, ám ma

már egyértelmű, hogy legkorábban csak jövő tavasszal láthatnak hozzá. „A szerződéskötés és a munkálatok kivitelezésére kiírandó pályázat és egyéb adminisztráció még több hónapig elhúzódhat” – indokolta a tavaszi kezdést Stier. Elmondása szerint a felújítási munkálatok ideje alatt az előadásokat a szakszervezetek művelődési házában tartják majd, amelyet a polgármesteri hivatal a tervek szerint rendbe tesz, és megoldja az előadóterem fűtését is. „Lesz mire költeni a pályázattal nyert 2,5

millió eurót, hisz az épület 1970 óta nem volt felújítva, s ez idő alatt csaknem minden berendezés tönkrement. A ma már csak kíméletesen használható színpadi technika mellett leginkább a fűtés az, amely elavultsága miatt nagyon sok pénzt elvisz az intézmény költségvetéséből” – magyarázta lapunknak az intézményvezető. Stier Péter szerint a falak még biztonságosnak látszanak, de emlékeztetett arra, hogy néhány évvel ezelőtt az első páholysor külső faldíszítése már levált. ◀

Festmény emberi hamvakból

MTI

▶ Emberi hamvakból készített képeket Roman Tyc cseh festőművész. Tyc azt állítja, képeivel, amelyekből tegnap este nyílt kiállítás egy prágai galériában, arra szeretné felhívni a figyelmet, hogy az emberi hamvak gyakran minden kegyelet nélkül nem a temetőben, hanem a szeméttelpeken kötnek ki. A 37 éves Tyc a Ztohoven képzőművészeti csoport tagja, amely provokatív alkotásaival égető társadalmi problémákra hívja fel a közvélemény figyelmét. A Ztohoven csoportnak néhány éve sikerült behatolnia

a közszolgálati Cseh Televízió egyenes adásába, és a nézők egy eredetinek tűnő atombomba robbanást láthattak az egyik csehországi hegységben, ami kisebbfajta pánikot váltott ki a lakosság körében. Az emberi hamvakból készített Grave Robber (Sírabló) című kiállításnak a prágai Dvorák Sec Contemporary galéria ad otthont. A galéria képviselője szerint a műalkotások nem eladók, és a tárlat bezárása után egy megfelelő, méltó helyen szétszórják őket. A művész közlése szerint a képei megfestéséhez szükséges emberi hamvakat a krematóriumokban kido-

bott hamumaradványokból szedte össze. Munkája közben is látta, mennyire kegyelet nélkül viszonyul sok-sok ember az elhunytak maradványaihoz. Roman Tyc legismertebb projektje a Sze-mafor (2007). Ennek keretében munkatársaival együtt ötven prágai útkeresztződés szemaforján az álló, várakozó, illetve lépegető ember figuráját más „aktív” – ülő, pisilő, keresztre feszített, pihenő, sört ivó – figurára változtatta. Egy prágai bíróság ezért egy hónapos börtönbüntetésre ítélte Tycet, holott a bécsi Sidewalk Cinema fesztiválon a projekt első díjat nyert. ◀

Újjászületik a közmédia

ÚMSZ

▶ Október elsejétől számtalan új műsor jelentkezik a közszolgálati csatornákon, amelyekről mindenekelőtt azt várják a műsorkészítők, hogy a közszolgálati televíziózás és rádiózás visszanyeri nézőit és hallgatóit, újra elfoglalja méltó helyét a magyar médiapiacra.

Mindenkit érintő változás

„A változások minden csatornát érintenek. A közmédia munkatársai az elmúlt hónapokban együttműködve, új szervezeti és működési rendben készítették elő a műsorokat” – jelentette ki sajtótájékoztatóján Böröcz István, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) vezérigazgatója. Az *m2* gyermek, ifjúsági és családi adóként fog működni a továbbiakban, a *Duna Autonomia Duna 2* néven kulturális csatornává alakul át, amely sorra mutatja majd be a nivós opera-, koncert-, dokumentumfilmeket, és természetesen saját gyártású kulturális műsorokat. A *Kossuth rádió* várhatóan gyorsabban számol majd be az eseményekről, és ismét sugároz gyermekeknek szóló hangjátékokat. A *Petőfi* adó megmarad zenés rádió amely a továbbiakban is 50 százalékban magyar előadók műveit játssza, a *Bartók* pedig a közönség felé nyit.

Gundel Takács Gábor (jobbra) október 3-án a *Maradj talpon!* című vetélkedővel kerül az *m1* képernyőjére. Fotó: MTI

Látványos megújulás

Október 1-jétől új D. Tóth Kriszta a talkshow műfaját hozza vissza az *m1* képernyőjére. „Magyar és külföldi sztárvendégeivel és civil példaképekkel, megindító vagy éppen mulatságos történetivel a DTK Show pontosan az, amit a talkshow jelent: egy magával ragadó show-műsor őszinte beszélgetésekkel, valódi történetekkel” – írja a csatorna honlapján. Éterbe kerül a *Magyarország, szeretlek!* című „grandiózus, tudásalapú verseny show-köntösben” is. Az *m1*-re tervezett műsor

célja az, hogy könnyed, jó hangulatú, oldott légkörben a két, hírességekből álló háromfős csapat, a csapatkapitányok és a műsorvezető megmérkőzzenek egymással. Mága Zoltán hegedűvirtuóz a Mága Show-ban lép kamerák elé, sztárvendégeivel mostantól a *Duna TV* nézőinek az elbűvölése a feladata. Gundel Takács Gábor a *Maradj talpon!* című vetélkedő-műsorral próbálja meg levenni lábukról a nézőket. Az eredetileg *Still standing* néven bemutatott műsorformátum jelenleg az egyik legsikeresebb a világon, amelyet tavaly téli premierje óta világszer-

te számos országban műsorral tűztek. Nem indul el viszont a közszolgálati *Fókusz*. A közszolgálati bulvárhíradónak szánt *Pont* előkészületi munkálatait tegnap állították le az *MTV*-nél, a hivatalos indoklás szerint ugyanis nem érkeztek meg a szükséges technikai eszközök. Az *Index.hu* információi szerint azonban egyrészt nincs elég pénz rá, másrészt pedig a külső és belső gyártásban készült riportműsorban a hírek szerint több olyan ember is dolgozott volna, akiknek az MTVA a csoportos létszámleépítés alkalmával júliusban felmondott. ◀

Kettős tükör

Szerencsénkre kies hazánkban nem akkora az erő, és nem akkora a lendület, hogy valakit oly magasra röpítsen, mint ahogyan azt Itália lebutított köznépe cselekedte Berlusconi médiacézárrel, neodiktátorral. Ez és hasonló gondolat mászkált koponyámban, amikor Dan Diaconescu OTV-guru hétfégi tévényilatkozatait szemléltem. Az átgondolatlanság, az elfogultság és számtalan, testi-lelki egészségre káros gondolat, buta babona terjesztője tudatosan rontotta meg eszmeietlenségre fogékony hazánkat ocsmány pletykáival. Rég bevallotta, a napokban megerősítette: hatalmat kér. Indulásának körülményeit látván végigborsózik a hideg a hátamon, mert nem hiszem, hogy ezen kisstilű Berlusconi-jelölt valamilyen is országunk javára válhatna. De a nép, „az istenadta nép” valamiért isteníti, nem látván, mily erkölcsi fertőbe akarja berántani őket a Hazai Televíziós Ízléstelenség Egyik Koronázatlan Császára.

(prier)

Röviden

„Ingyen” hot spotok az RDS-től

Az RDS&RCS ingyenes hot spot-hálózatot épít – jelenleg 25 romániai településen lehet ingyen internetezni, de a társaság közleménye szerint számuk hamarosan 40-re bővül. Az ingyenes szolgáltatást azonban csak azok élvezhetik, akik az RDS&RCS valamelyik kábeles internetcsomagjának előfizetői.

Mészáros Zsófi váltja Uj Pétert

Október 1-jétől Mészáros Zsófi veszi át az *Index* főszerkesztői posztját – tájékoztatta tegnap közleményében az internetes újságot is kiadó CEMP-csoport sajtóosztálya az *MTI*-t. A távozó Uj Péter eddigi helyettese 2000 óta dolgozik az *Index*-nél, 2002-től a politikai rovat vezetője, 2006 óta pedig főszerkesztő-helyettes.

Szavazógép

Maszol.ro: a világörökség része lesz Csíksomlyó

Lapunk internetes olvasói szerint az UNESCO a világörökség részévé fogja nyilvánítani a csíksomlyói búcsút. A *maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (Őn szerint a világörökség részévé fogja nyilvánítani az UNESCO a csíksomlyói búcsút?) válaszoló olvasóink ötven százaléka véli úgy, hogy az UNESCO a lehető legrövidebb időn belül felveszi a szellemi kulturális örökségi listára a csíksomlyói búcsút.

E heti kérdésünk: Őn szerint ki a hibás azért, hogy nincs magyar tagozat a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen?

1. A tanügyminisztérium.
2. A tanügyi törvény.
3. Az egyetem szenátusa.

Médiagnózis

Szerencsés a Google 13?

Szokatlan módon az általa reprezentált vállalatot ünnepelte tegnap a Google-logó. A 13 „életévét” betöltő Google számtalan sikeres (mint pl. a nemrégiben felavatott Google+ közösségi oldal) és kevésbé sikeres (Buzz) online termék gyártója, az internet reklámforgalmának meghatározó szereplője.

A világháló információáradatában történő eligazodást segítő Google heurisztikus keresőmotoroként robbant be az éppen hatványozott léptékben expandáló világhálóra. A Goopher, majd az Altavista, később az MSN Search, később a szépméltó Yahoo! keresőmotorok funkcióit összetetté és funkcionalitásában meghaladó Google kereső ingyenességével, ergonómiájával, relevanciájával vonta magára előbb a

szakmai közösség (a Stanfordi Egyetem), a befektetők (Andy Bechtolsheim, a Sun Microsystems társalapítója), de nagyon hamar a nagyközönség figyelmét is. A konkurensnél jóval hatékonyabb selekciós algoritmusok releváns tartalmakat szolgáltatnak, és lehetővé tették a célzott, személyre szabott reklámok elhelyezését – így a profitnöveledést, és implicit módon az infrastruktúra fejlesztését is –, ami nagyon hamar segítette a Google-nek abban, hogy mindent behálózó, életünk minden mozzanatát átfedő entitásként magának a teljes internetnek a színvonalává váljék. A „Ne légy gonosz!” felhívatalos, mostanában eléggé kevésbé emlegetett cégszlogen azt szeretné sugallni, hogy az IT-cég szinten tartja magát az

épp aktuális erkölcsi trendekben, ám a Kínával folytatott „viszonya”, főleg a szólásszabadságért harcoló emberek személyes adatainak kiszolgáltatása sötét árnyékot vetett a csupamosoly-csupazseni társaságra. A web tartalmához történő hozzáférés megkönnyítése azonban nemcsak szenvedélyes kutakodóknak kedvezett, nemcsak az informálódási mániában szenvedőknek okozhat gyönyört. A könnyű információlekérés egyik váratlan, de kiszámítható eredménye az lett, hogy a neten szocializálódott nemzedékek számára az egyes tényezők, események memorálása már nem olyan fontos, mint a korábbi nemzedékek esetében. Ez a fiatal generáció immár netmámorban lebeg, gyakorlatilag minden testi és lelki működését exte-

rriorizálja, és a hiperösszetett Google-funkciók segítségével a lassan csak az online-ra korlátozódó létezésének aspektusait bárki számára hozzáférhetővé teszi. „Ha nem talál meg a Google, nem is létezel” elv a hangsúlyosabb netes jelenlétre buzdította a fiatalabbakat, akikből tulajdonképpen „kiszippantotta” a személyiségüket, és láthatóvá, játszva megtalálhatóvá tette azt az általa adminisztrált könnyed megosztófelületen révén. De szándékot, vágyat, numerikusan generált szín- és formavilágokat, mechanikusan hozzáférhető memóriát tudunk már digitálizálni és hipertérbe feltölteni, ám lelket, igazságérzetet, szépérzékét, bölcsességet még nem.

Péter Árpád

HIRDETÉS

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség pályázatot hirdet

a Kisebbségi Tanács 2011. évi alapjából az ifjúság közéleti tevékenységének támogatására. A támogatásra jogi személyiséggel rendelkező civil szervezetek és diákszervezetek, valamint azok tagszervezetei és diáktanácsok pályázhatnak. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség a pályázatok lebonyolításával a Communitas Alapítványt bízta meg. Pályázni a 2011. szeptember – december időszakban sorra kerülő programok megvalósítására lehet.

A pályázat leadásának határideje 2011. szeptember 30.

További információk a www.comunitas.ro oldalon található, vagy a Communitas Alapítvány titkárságának munkatársaitól igényelhetők.

Telefon/fax: (0264) 594 570
Telefon/mobil: 0723-250 324
E-mail: comunitas@mmdsz.ro

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipscai nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2011. szeptember 29.

A nap filmjei

DUNA TV, 22.00
A Provence-i fűszeres

A harmincas éveie elején járó Antoine sok idő után, apja betegségének hírére tér vissza Provence-i szülőfalujába, ahol kénytelen-kelletlen átveszi az öreg üzletét, ami egy lakókocsi épített mozgó élelmiszerboltot és azzal állandó tanyáról-tanyára való vándorlást jelent. A nagyvárosban eltöltött évek után a falusi élet örömeit lassan felfedező férfi magorvaságát a mellé sodródó életvidám Claire oldja.

TV2, 22.50
A kabalapasi

A születésnapra zsúron a tízéves Charlie nem volt hajlandó megpusztilni a boszorkányos kinézetű osztálytársnőjét, mire a végig sértett lány megátkozta. Huszonöt esztendővel később, Charlie még mindig az átoktól szenved. Fogorvosként dolgozik, és képtelen megtalálni a nagy Őt. Miközben az őszes nővel befuccsol a kapcsolata, a csajok boldogok lesznek a következő pasival.

RTL Klub, 23.10
Láthatatlan

A fényes jövő előtt álló, jómódú Nick magára haragítja diák társát, a kezelhetetlen Annie Newtont, aki bandájával félholt-ra ültelgi. Nick élet és halál közt találja magát, ebből a láthatatlan állapotból kénytelen végignézni, ahogy édesanyja, Diane és a rendőrség kétségbeesetten keresik, s közben nem is sejtji, hogy már csak néhány óra választja el a haláltól.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonások 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás - Sportportrék, Kultúrpresszó 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.45 Múltidéző (ism.)
8.10 Magyar elsők
8.30 Híradó
8.40 Család-barát (ism.)
9.35 Magyar világkarrierrek
10.05 Kazinczy Ferenc (dokumentumf.)
10.35 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.)
11.25 Derrick (krimisor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Talpalatnyi zöld (ism.)
15.50 A világ felfedezése
16.40 Felelet az életnek
17.15 A Szukidzsi halpiac
18.10 MacGyver (am.-kan. sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
19.55 Az állatok nyelve (ism. sor.)
20.25 Öregberény (sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.20 Közbeszéd
22.00 A Provence-i fűszeres (francia filmdráma, 2007)
23.45 Muzsikás történet
0.40 Megalopolis
1.45 Közbeszéd (ism.)
2.20 Arcélek (ism.)
2.35 Ahol a birkák térdet hajtanak

m1

6.26 Hajnali gondolatok
6.29 Kárpát Expressz
6.56 Ma Reggel Közéleti műsor
10.00 Kalandozó
11.10 Házaspárba
11.10 Házaspárba (olasz sor.)
12.00 Házaspárba (olasz sor.)
13.00 Híradó
13.20 Kárpát Expressz
13.50 Slovenski Utrinki
14.20 Együtt
14.50 Tesz-vesz
15.20 Angkor unokája
15.50 Bűvölet (olasz sor.)
16.45 Kisváros (magyar sor.)
18.05 Robbie, a foka (német sor.)
18.50 Angyali érintés (amerikai sor.)
19.40 Szerelmehajó (amerikai sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.05 Szinglik éjszakája (magyar játékf., 2009)
22.45 Linda (magyar sor.)
23.40 Az Este
0.15 Titkok és szolgálatok (olasz sor.)
1.20 Századfordító magyarok - Aba-Novák Vilmos
2.10 Sport hírek
2.20 Ma Reggel (ism.)
Közéleti műsor

m2

6.56 Ma Reggel
10.00 Vívát Bennyovszky! (magyar-csehszl. sor.)
10.50 Nyitott stúdió - Túloldalon
11.10 Srpski Ekran
11.40 Unser Bildschirm
12.05 Kutyafül-Macsnyelv
12.30 Az én Budapestem
13.01 Híradó délből
13.20 Kárpát Expressz
13.45 Záróra fiataloknak - Pataky Kata
14.15 Iskolapélida
15.05 Vigyázz, kész, rajt! (magyar sor.)
15.30 Vizsgálat, lépj be!
16.00 Rocca parancsnok (sor.)
16.50 Elit gimi (drámasor.)
17.40 Sao Paulo
18.25 Magyar retro
19.20 Történelmi képeskönyvünk
19.50 Esti mese
20.15 Elszakítva (magyar film, 2002)
21.00 Híradó este
21.30 Hogy volt!?
23.10 24 (am. sor.)
23.55 Záróra
0.20 Angyali érintés (magyar sor.)
1.05 Szerelmehajó (sor.)
1.50 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Reggel
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.15 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
16.15 A szív útjai (török sor.)
17.15 Ezel - Bosszú mindhalál (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz
Közszolgálati magazin
21.20 Barátok közt (magyar sor.)
22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló
23.10 Láthatatlan (amerikai krimi, 2007)
Sz.: Justin Chatwin, Marcia Gay Harden
Utána: RTL hírek
1.25 Reflektor - Sztármagazin
1.40 Kemény zsaruk (am. akció sor.)
2.35 Infómánia
Multimédia magazin

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.40 Stahl konyhája
10.55 Babapercek
11.05 Teleshop
12.40 Hajótörtek szigete (auszt. kalandf., 1999) 2/1. rész
14.30 EZO.TV
15.30 Eva Luna (am.-mex. sor.) (ism.)
16.30 Psych - Dilis detektívek (amerikai krimisor.)
17.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvök (valóságshow)
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.15 Aktív
22.50 A kabalapasi (am. rom. vígj., 2007)
Közben: Kenőrsorolás
0.55 Aktív extra
1.00 Esküdj! - éjszakai-show
1.30 Tények Este
2.05 EZO.TV
2.35 Elsőszámú ellenségem (am. akció sor.)
3.30 Mentőhelikopter (német akció sor.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitamásor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
10.30 Retrográd (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Iskolapélida (ism.)
12.05 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
12.30 Ösök tere (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Versus (ism.)
15.30 Sportré (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Ázsia (ism.)
17.05 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Sorolól
19.45 Tíz perc
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitamásor újságírókkal
23.00 Híradó
Friss napi információk
23.30 Versus (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1

6.55 Románia himnusa
7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sorozat)
11.25 Gól gól után (ism.)
12.15 Pro Patria (ism.)
12.45 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sorozat)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Közérdek
15.15 Teleshopping
15.30 Akzente
17.00 Lottó 5 /40, Lottó 6/49
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 A szovjet sztori (lett történelmi film, 2008)
22.55 A kommunizmus igazi arca
23.30 Dr. House (amerikai sorozat)
1.15 Bon Jovi (dok. f.)
2.40 Közérdek (ism.)
3.05 Zoom
3.10 Sport (ism.)
3.25 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

TVR 2

8.00 A Simpson család
8.35 Familie Dr. Kleist - műsora (live)
9.30 Olasz meló Jamie módra
10.00 Szigetek kincsei
10.30 Testvérség a borban
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek
12.30 Biznisz óra
13.30 Miért ABC
14.00 Az ajándék (ausztrál sor.)
14.35 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Hírek
17.25 Remix
18.30 Olasz meló Jamie módra
18.55 Adio
19.00 Szigetek kincsei
19.35 Három királyság (kínai sor.)
20.35 Biznisz óra
21.30 Dobro urban (ism.)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Csilagközi romboló (amerikai-angol akció sorozat)
23.25 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
0.50 AG Weinberger zenéi műsora
1.50 (ism.)
2.15 Vallomások (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 ProTv hírek, Sport, Könyvbemutató
10.00 Fuss az életedért! (amerikai-kanadai filmdráma, 2006) (ism.)
12.00 Fial és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport
14.00 Egy indián Párizsban (francia vígjáték, 1994) (ism.)
16.00 Fial és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.00 Europa League: AEK Larnaca-Steaua labdarúgó mérkőzés (live)
22.00 Europa League: Rapid-PSV Eindhoven labdarúgó mérkőzés (live)
0.00 Odaát (amerikai akció sorozat)
1.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.)
2.30 Odaát (amerikai akció sorozat) (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - műsora (live)
10.00 Sajtószemle
Mircea Badeával
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.00 Nyerj 60 másodperc alatt - szórakoztató műsor (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (sor.)
23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.50 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live)
1.05 A legyőzhetetlen (kanadai-amerikai akcióf., 2001)
3.00 A simlis és a szende (amerikai sorozat)

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (telenovella) (ism.)
8.00 Családban (román sorozat) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 NCIS (amerikai krimisor.)
11.30 Fințescu hídja
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sorozat)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek
19.00 Fókusz sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Alex és Emma - Regény az életünk (magyarul beszélő, amerikai romantikus vígjáték, 2003)
22.15 Lököttek (román sor.)
23.15 Focus Monden (ism.)
23.45 NCIS (amerikai krimisor.)
1.00 Hírek (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők
7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Lancia Delta Integrale
9.00 Hogyan csinálják? Golyóálló mellények, Robotok, Ejtőernyősök
10.00 Hogyan készült
11.00 A túlélés törvényei
- Baja sivatag
12.00 Amcsi motorok - Idősebb Paul klasszikus projektje
13.00 Autókereskedők - Peugeot 205
15.00 Állítólág... - Robbanó bífeszték
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok - Idősebb Paul klasszikus projektje
18.00 Autókereskedők - Suzuki SJ410
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólág... - Bűnügyek és mítoszok
21.00 Hogyan készült?
22.00 Halálos fogás
23.00 Szén
0.00 Autókereskedők - Subaru Impreza WRX
1.00 Autókereskedők - Suzuki SJ410
2.00 A túlélés törvényei
- Déli mocsarak

VIASAT 3

9.35 Nyomtalanul (sorozat)
10.30 Három kívánság (amerikai filmdráma, 1995)
12.40 13.40 Feleségcsere
14.40 Órangyal (sorozat)
15.40 Doktor House (ismétlés)
16.35 Nyomtalanul (sorozat)
17.30 Gyilkos számok (sorozat)
19.20 Jóbarátok (sorozat)
20.20 Két pasi (amerikai sorozat, ismétlés)
21.15 Doktor House (sorozat)
22.15 CSI: (sorozat)
23.10 Aranypart

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek (live)
13.10 Europa League összefoglaló
14.00 Sport.ro Hírek (live)
15.10 Pontos sportidő
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Örüljünk a focinak!
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Pontos sportidő
19.05 Örüljünk a focinak!
20.05 Örüljünk a focinak!
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 Vaslui - Zurich labdarúgó mérkőzés

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (sorozat)
9.45 Dona Barbara (sorozat)
12.45 Láza-dó szerelem (sorozat)
14.15 Clase 406 (sorozat)
15.30 Amor real (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Vad szív (sorozat)
18.30 A lángoló ég alatt (sorozat)
19.30 A csábítás földjén (sorozat)
20.30 A szerelem győzelme (sorozat)
22.00 Éjszakai történetek
22.30 Auróra (am. sorozat)
23.30 Szerelmek könyvek (sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Defektes derbi (am. vígjáték)
12.55 Sajtársak (am. romantikus vígjáték)
14.25 Mr. Elszánt, a bal-fék (am.-mex. vígjáték)
16.10 Több mint testőr (am. akciófilm)
18.35 Las Bandidas (francia-mexikói-amerikai akció-vígjáték)
20.20 A kelet zsoldosa (thai-földi kalandfilm)
22.00 Farkasok birodalma (francia akcióf.)
0.25 Rajzás (amerikai-új-zélandi horror)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat)
9.30 Teleshopping
10.00 Kedves barátnőm
12.30 Kanal-D Hírek
13.15 Légy az enyém - reality show
15.00 Telshopping
15.15 A szív őrnöje (török sorozat)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
20.00 Akarsz milliomos lenni? - verseny show
21.00 Manglo világa
22.30 Cancan TV
0.30 Kanal-D Hírek (ismétlés)

ETV

10.00 Szent Mihály napi játékok
10.30 Ájtáró
16.00 Híradó
16.15 Hítelet
17.00 Ájtáró
17.30 Híradó
17.40 Izelítő
14.45 Kalendárium
17.50 Egészséges percek
17.55 Könyvajánló
17.57 Életképek
18.00 Reggeli terefe
18.30 Híradó
19.00 Hargita magazin
19.30 Híradó
20.23 Szüreti vigadalom
20.35 A Jazz születésétől napjainkig
21.30 Híradó
22.00 Ájtáró

Szeptember 28., szerda

Az év 38. hete és 271. napja, hátravan 94 nap

Ma **Vencel, Bernát** és **Tárkány** napja van.

A Vencel a szláv Wenceslav névből származik, jelentése koszorú + dicsőség. A Bernát a germán Bernhard név magyar formája. Elemeinek eredeti jeletése: medve és erős.

A Tárkány régi magyar személynév, amely egyes vélemények szerint egy kabar törzs nevéből származik, végső forrása és jelentése azonos a Tarján névvel, mely az egyik honfoglaló törzs nevéből eredő férfinév. Holnap a Mihály, Gábor és Mikos nevéket köszöntjük.

Évforduló

- 787 – megszületik az Amerikai Egyesült Államok alkotmánya.
- 1848 – A pesti hajóhídon felkoncolják Lamberg Ferenc császári tábornagyot, aki a király képviselőjében akarta oszlatni a magyar országgyűlést.
- 1939 – A szovjet-német megállapodás értelmében felosztják Lengyelországot. A Szovjetunió meg-

kapja Litvániát.

Vicc

- Ön férjné van?
- Nem, hét éve özvegy vagyok.
- Gyereke van?
- Igen, kettő. Egy négyéves és egy kétéves.
- De hisz a férje hét éve meghalt!
- Ő igen, de én élek.

Recept

Csirkefilet csöben
Hozzávalók: 8 dl gratinmártás, 4 db fél csirkefilet, 4 szelet emmentáli sajt, 4 szelet bacon, 2 csemegeuborka, 2 főtt tojás, 1 nagyobb alma, bors, só, olaj.

Elkészítése: A csirkefilet lapjában bevágjuk, széthajtjuk, gyengéden megveregetjük, sózzuk, borsozzuk. Olajon a húsokat hirtelen elősütjük, majd hőálló sütőedénybe rakosgatjuk. Mindegyikre először 1 szelet sajtot, majd szalonnát fektetünk. Ezután ráhalmozzuk a kis kockákra vágott tojást, uborkát és az almát. Bevonjuk a gratinmártással, majd 200 fokra előmelegített sütőben kérésre sütjük.

Gondolatjel

Visky István rovata

A nevelés célja nem a tudás, hanem a cselekedet. Gyermekeinknek sokkal több tudást adunk, mint amire szükségük van, és sokkal kevesebb cselekedetre tanítjuk meg, mint ami igazán emberré tenné őket. Tudni valamit önmagában nem elég. Minden tudásunk egyetlen célja csak az lehet, hogy helyesen cselekedjünk. Erre lassan rájön az ember azál-

tal, hogy bár boldogságot keres, a tudás mégsem teszi boldoggá. Mi több, néha éppen úgy tűnik, hogy ahol növekszik a tudás, ott egyre több a fájdalom és a csalódás is. Az igazi tanítás, amit gyermekeinknek adhatunk, az lenne, hogy megkíméljük őket annak fájdalmas felismerésétől, hogy amiért megtanultak valamit, az nem azt jelenti, hogy jobb emberré is váltak.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Anyagi helyzete javul fog, de ne vezesse félre túlzott biztonságérzete. Vigyáznia kell a pénztárcájára, mert az nem feneketlen.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Célszerű egy kicsit előre dolgozni, mert olyan napok jönnek, amikor bármilyen váratlan keresztlühizhatja számításait.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Az mindenképpen jó, ha rangsorolja feladatait. A hivatásával kapcsolatos váratlan bosszúságok egyébként elvonhatják figyelmét a távlati terveiről.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A pénzügyeivel kapcsolatos dolgai eléggé összekuszálódtak, – sajnos a csillagok ezen a téren minden eddiginél erősebben érzetik hatásukat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Meglehetősen zűrös napok következnek, minden az ellenkezőjére fordulhat, mint ahogy néhány héttel ezelőtt eltervezte.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Mostanában javulnak a kilátásai. Ezért fontos, hogy fegyelmel-

zeten, de öntudatosan legyen szemlélője az eseményeknek.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Nehezen találja a közös hangot a környezetével. Mindenkit meg akar győzni a saját igazáról, és nem hallgatja végig a másikat.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Híreket cserél a környezetével, ez mindig is nagyon jól ment önknek, és ezekből egészen jól profitálhat is. Legalábbis ezt reméli.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A munkahelyi átszervezések, az önálló vállalkozások csőd közeli időszaka ez. Elképzelhető, hogy a jövedelme is csökkenni fog.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A biztonság utáni vágyát elnyomja a hiúsága. Ugyanis egy hízelgő ajánlattal keresik meg. Ez az új pozíció rangot ugyan ad, de anyagilag bizonytalan.

VIZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Bár a konfliktusok a munkahelyén megkeserítik az életét, változtatásra egyelőre ne gondoljon.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Karrierje alighanem új irányt vesz hamarosan. Egy kedvező ajánlatot kap, amit szinte gondolkodás nélkül elfogad.

A következő napok időjárása

Csütörtök
 21°C / 23°C
 Változóan felhős idő várható több órás napsütéssel csapadék nélkül.

Péntek
 23°C / 24°C
 Gyengén felhős, napos, száraz időre számíthatunk.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Derült, napos idő lesz, de északon délután már változóan felhős lesz az ég. Csapadék általában nem valószínű, de a nap második felében északon és a hegyekben egy-egy zápor nem kizárt.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	25°C	9°C
Brassó	20°C	4°C
Bukarest	25°C	13°C
Csiksereda	21°C	6°C
Kolozsvár	22°C	6°C
Marosvásárhely	24°C	7°C
Nagyvárád	25°C	7°C
Szatmárnémeti	23°C	5°C
Temesvár	25°C	9°C

Lomtalanítás

Horváth István

***	A MÁSIK DOLOGTÓL	ÓRA RÉSZE	AROMÁS ITAL	KOLDUST SEGÍT	A TÖBBES SZÁM JELE	MÉLY UNDOR	NEM EGYÜTT	RÓMAI ÜDVÖZLES	MEG AKAR LÖNE
TÜLBUZGÓ ÜGYNÖK									
ENYEM... ÖVE (JOKAI MÓR)					... TESZ: KERES				
TÁRSA A CEGTÁBLÁN				RÁBUKKAN					
KOMLÓ-MAGOKI				AGGYISTEN... (GARDONYI)					
RÓMAI PROVINCIA PORTUGÁLIA TERÜLETÉN				GOLT SZEREZ				A BŐR VEGYJELE	
				NEM PROBLEMA				NÖSTÉNY HAL	
***	ABROSZT LETESZ							KILOVOLT (RÖV.)	
	KATOLIKUS (RÖV.)							ESETLEG	
HAJÓ-FÜLKE								OLASZ HÁRMAS	
								LŐERŐ (RÖV.)	
ALMA... KAZAH VÁROS				POZÍCIÓT GYENGIT					
				RÉGI PATINÁS					
KAKAS PÁRJA								NEMZET-KÖZI SZERVEZET	

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
 Telefon/fax: 021/317-8847,
 E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
 Redacția „Új Magyar Szó”
 OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Agoston Hugó

Főmunkatársak:
 Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Háttér)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Kultúra, Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
 Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739
 Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
 Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
 ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szó-ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
 Alapította az RMDSZ
 és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIO
 A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
 RADIO 88.3 FM
 naponta 03-08 és 12-15,
 csütörtökön 19-23 óra között
 a világhálón:
 www.agnusradio.ro

95,1 fm Paprika Rádió
 Fűlön csíp.

95 FM SICULUS Rádió

Sláger Rádió
 fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIO
 FM 95,6
 www.radiocluj.ro

Nincs edzője Vásárhelynek

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Kettő-egyes győzelmekkel zárult hétfőn este a labdarúgó-Liga-1 nyolcadik fordulója. Az idényben először botlott hazai pályán a Pandurii Târgu Jiu, Petre Grigoraș tanítványai az egyre meggyőzőbben szereplő Astrától kaptak ki. Fatai már a 4. percben vezetést szerzett a vendégeknek, Lemnaru egy negyedórával később egyenlített a Gorj megyeieknek. A hajrában Bruno Miguel juttatta ismét előnyhöz a ploiești-ieket, s a „pandúrok” végül egy olyan meccsen vesztek, amelyet fölényesen uraltak, de féltucatnyi helyzetet elpuskáltak.

Medgyesen a jordániai Taher Bawab duplájával szünetben már 2-0-ra vezetett a Gaz Metan, amely a második játékrészben az emberelőny ellenére (a vásárhelyi Pădurețu az 52. percben jutott a kiállítás sorsára) sem tudta növelni előnyét. A Marosvásárhelyi MFC-nek Sergiu Buș szépített a ráadáspercben, majd Bumba lövésénél Răzvan Pleșca remekelt, meghiúsítván a döntetlent. Az újabb kudarc után Ioan Ovidiu Sabău lemondott, miután felelősnek érzi magát, hogy az európai kupaálmó-

Ioan Ovidiu Sabău hibásnak érzi magát a marosvásárhelyi csapat gyenge eredményeiért

kat dédelgető gárda kiesőhelyen áll. Az edző szerint a galaci Adrian Cojocaru mindkét medgyesi gólnál szemet hunyt a lesnél, s Bawab találatai között nem adott meg egy tizenegyest csapatának. Lapzártakor sem lehetett tudni, hogy ki ül le a vásárhelyi kispadra, a sajtó Marius Lăcătușra vagy Selymes Tiborra tippelt.

Akárcsak a hetedik fordulóban, a vendégek ezúttal is két győzelmet arattak és háromszor ikszeltek, viszont a 20 gól fele-fele arányban osztott meg a házigazdákkal. A

félszáz sárga lapból 27-et a látogató csapatok játékosai kaptak, s három labdarúgó – a brassói Hadnagy, a kolozsvári Machado (U) és Pădurețu – hamarabb mehetett zuhanyozni, miután kiállították.

Ploiești-i duplájával a dinamos Marius Niculae immár hétnél tart, és kissé megugrott négygólos üldözőitől, a csapattárs Dănciulescutól, a csapattárs Dănciulescutól, Lemnaru-tól (Pandurii), Wesley-től (Vaslui) és Bawabtól.

Ionel Dănciulescu most 198 góllal szerepel az élvonal örökrangsorában. Utolérte

ugyan a craiovai Rodion Că-mătarut, viszont az élen álló Dudu Georgescu még messze van a maga 252 góljával.

A nagyszebeniek elleni duplájával Wesley Lopes utolérte a román élvonal külföldi gólszerzőinek örökranglistáján az albán Szulejman Demollari-t. A FC Vaslui 30 esztendő brazil csatára is 36 góllal szerepel abban a névsorban, amelyben Pantelisz Kapetanosz (Kv. CFR 1907, 28), Mike Temwanjera (FC Vaslui, 24) és Juliano Spadacio (Rapid, 21) is megtalálható.

A táblázaton				
1. Dinamo	8	6	1	18-5 19
2. CFR 1907	8	5	1	17-6 16
3. Rapid	8	4	3	10-5 15
4. Kv. U	8	4	3	10-6 15
5. Pandurii	8	4	2	13-8 14
6. Astra	8	4	2	9-7 14
7. Vaslui	8	4	1	11-9 13
8. Gaz Metan	8	4	0	4-13-14 12
9. Steaua	8	3	2	11-9 11
10. Otetul	8	3	2	6-8 11
11. Brassó	8	3	1	4-8-9 10
12. Ceahlăul	8	2	3	6-8 9
13. Petrolul	8	2	1	5-7-12 7
14. Szeben	8	1	4	3-5-10 7
15. Mioveni	8	2	1	5-7-16 7
16. Vásárhely	8	1	3	4-7-11 6
17. Chiajna	8	1	3	4-11 6
18. Sportul	8	1	3	4-7-15 6

A 9. forduló műsora: pénteken: Astra Ploiești–Sportul Studentesc (19 óra, *Dolce Sport* és *TVR 1*), Marosvásárhelyi MFC–Pandurii (21.30 óra, *DigiSport 1*; szombaton: Medgyesi Gaz Metan–Kolozsvári U (19 óra, *DigiSport 1*), Dinamo–Concordia Chiajna (21.30 óra, *DigiSport 1*); vasárnap: Nagyszebeni Voința–Rapid (17 óra, *DigiSport 1*), Kolozsvári CFR 1907–Petrolul Ploiești (19.30 óra, *DigiSport 1*), Steaua–Galaci Otetul (21.30 óra, *Antena 1*); hétfőn: Brassói FC–Ceahlăul Piatra Neamț (19 óra, *DigiSport 1*), CS Mioveni–FC Vaslui (21.30 óra, *DigiSport 1*). ◀

Röviden

Balesetben elhunyt Szabó János szíó

Halálos baleset áldozata lett hétfő este Szabó János háromszoros román bajnok szíó. A 24 éves sportoló autójába személyvonat ütközött Csíkszereda határában egy sorompó és jelzés nélküli vasúti átkelőn. A szerelvény pár száz métert sodorta magával a roncsot. A vonat utasai közül senki sem sérült meg.

Simán nyertek az Acélbikák

A Dab.Docler hazai környezetben Galanisz Nikandrosz, valamint Azari Zsolt duplájának is köszönhetően nyert a Miskolci Jegesmedvék ellen a magyar–román jégkorongbajnokság, a MOL Liga hétfő esti mérkőzésén. Továbbra is a dunaújvárosiak (17 pont) vezetnek a Sapa Fehérvár AV19 (13), a címvédő HSC Csíkszereda (12), a Miskolci JJSE (10), a Ferencvárosi TC (9), a Brassói Corona Fenestela (7), az Újpesti TE (6) és a Steaua Rangers (1) előtt.

Forduló a BL-ben

Ma este, a szokásos 21.45 órai kezdettel, az E, az F, a G és H csoport második fordulós mérkőzéseivel folytatódik a labdarúgó-Bajnokok Ligája. A *TVR 1* választása a Valencia–Chelsea- (E csoport) mérkőzésre esett. A további műsor: Bayer Leverkusen (német)–Genk (belga) (E), Arsenal (angol)–Olimpiakosz (görög) (F), Olympique Marseille (francia)–Borussia Dortmund (német) (F), Szentpétervári Zenit (orosz)–FC Porto (portugál) (G), Sahtar Donyeck (ukrán)–APOEL Nicosia (ciprusi) (G), BATE Boriszov (fehérorosz)–FC Barcelona (spanyol) (H), AC Milan (olasz)–Viktoria Plzen (cseh) (H).

Osztályozón a trikolórok

Utolsó csoportmérkőzésén a román női válogatott 3-0-s vereséget szenvedett a lengyel csapattól az Európa-bajnokságon és a kvartett harmadikjéért ma este a szerbekkel játszik a legjobb nyolc közé jutásért. Negyeddöntős már a négy csoportgyőztes, Németország (A), Olaszország (B), Lengyelország (C) és Oroszország (D).

BL-győztes Kolozsváron

A női labdarúgó-Bajnokok Ligájában, a legjobb 32 között a Kolozsvári Olimpia a címvédő Olympique Lyont fogadja ma délután a Gépész utcai Dr. Constantin Rădulescu stadionban. A francia csapat tíz válogatottal és többek közt a vb-bronzérmes svéd Lotta Schellinelle érkezett a kincses városba.

Crăciunescu a „főbíró”

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Bár hétfőn még úgy nyilatkozott, hogy nem kéri fel, hanem inkább Cristian Balaj, Alexandru Tudor és Adrian Deaconu közül választ, Mircea Sandu végül esküdött ellenségét, Ion Crăciunescut nevezte ki tegnap a hazai labdarúgás játékvezetői testülete, a CCA élére. Idősebb Crăciunescu éppen 61. születésnapján lett ismét CCA-elnök, miután 2003. és 2005. között már betöltötte ezt a tisztséget. A régi-új elnöknek most le kell mondania ügyvezető igazgatói tisztségéről, amelyet a másodosztályú Chindia Târgoviște csapatánál tölt be, és bizonyára fel kell bontania elemzői-kommentári szerződését a *DigiSport*-tal is.

Közben a letartóztatott Vasile Avram korrupciós ügyében újabb részletekre derült fény. Utánanézzve a hivatalos statisztikáknak, a *Gazeta*

Sporturilor napilap például kiderítette, hogy a CCA-elnök, fia, Marius Avram, valamint Adrian Comănescu, Sebastian Colțescu és Alexandru Deaconu sípmesterek játékvezetői mellett a Marosvásárhelyi MFC mindössze két meccset veszített (az összesen 16-ból) a bajnokságokban. Vasile Avram 2009 szeptemberében került a CCA élére, de miután 2010 januárjában FRF-alelnök lett, le kellett mondania tisztségéről. Talvay ismét a CCA-elnök lett.

Sorin Țerbea, a csúszópénz tulajdonosa ügyében az MFC vezetősége határozottan cáfolta, hogy az üzletembernek köze lenne a klubhoz, de a sajtó kiderítette, hogy az a szálak szorosabbra fűzését tervezte. Țerbea neve Adrian Mititelu, az Universitatea Craiova tulajdonosának a DNA-hoz eljuttatott panaszában is szerepel, miután az FRF végrehajtó bizottságának tagjaként az első közt javasolta az oltyán alakulat teljes kizárását. ◀

Ion Crăciunescu a letartóztatott Vasile Avramot váltja tisztségében

Harcban a Final Fourért

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Utolsóként a Nagyvárad CSM biztosította helyét a férfikosárlabda-Román Kupa legjobb nyolc csapata között, miután az idegenbeli 78-82 után, hétfőn este 99-75-re verte a Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC-t.

Kialakult a negyeddöntő mezőnye: 2012. január 4-én és 10-én Bukaresti CSM–Medgyesi Gaz Metan, Nagyvárad CSM–CS Otopeni, Bukaresti Dinamo–BCM U Pitești- és CSU Ploiești–Temesvári BC-mérkőzéseket

rendeznek, a győztesek pedig február 17-én és 18-án játszanak a serlegért a Final Four keretében. A legutóbbi Román Kupa-kiírás a Gaz Metan sikerével zárult, a döntőben a medgyesiek a Steaua Turabót verték.

Ma a női Román Kupa negyeddöntőjének visszavágóit rendezik meg. Két párbant már biztosra vehető a továbbjutás, miután Bukarestben a CSM Sportul Studentesc 92-56-ra verte a Kolozsvári U-t, a címvédő és kupagyőztes ICIM pedig 68-40-re Aradon a CS Teleorman Alexandriát.

A fővárosi Rapid-csarnokban és Târgoviștén viszont

annál nagyobb csaták várhatóak a legjobb négy közé jutásért. A sepsiszentgyörgyi Szabó Kati Sportcsarnokban a vendég Rapid 61-60-ra verte ugyan a házigazda Bball 6 Seps BC-t, de a Kovászna megyei gárda képes arra, hogy fordítson Bukarestben. Ugyanez áll a Szatmárnémeti CSM-re is, amely szintén 60-61-re veszített hazai pályán a CSM Târgoviștevel szemben, de komoly esélye van arra, hogy idegenben kiharcolja a továbbjutást.

A női Román Kupa-döntő tornájára, a Final Fourra is csak jövőre kerül sor, január 7-én és 8-án. ◀

Magyar és román remények

Vízilabda

ÚMSZ

▶ A Honvéd szinte biztos továbbjutónak tekintendő, de a Szolnok helyzete sem reménytelen a férfi vízilabdacsapatok Eurokupájában (vált LEN Kupa), amelynek második selejtező-körös csoportjait hétfőn alakították ki. A Honvéd ráadásul a kért rendezői jogot is megkapta, így az N csoport keretében a Kőér utcában fogadhatja október 7. és 9. között az orosz Sturm 2002-t és a német Würzburgot. A trióból az első kettő jut to-

vább a legjobb 16 közé. A Szolnok szintén háromtagú E csoportba került, s a franciaországi Nizzában a hazai Nice, illetve az olasz Savona egyikét kell megelőznie ahhoz, hogy a nyolcaddöntőben is folytathassa szereplését.

Szintén október második hétvégéjén a román bajnok Nagyvárad CSM Digi lesz a házigazdája az M csoport küzdelmeinek, ellenfelei az olasz RN Bogliasco, az ukrán BMK Harkiv és az orosz Szintez Kazany.

Az első számú kontinentális kupasorozat, a Bajnokok Ligája főtáblás mezőnyének

csoportbeosztását csak október 16-án készítik el Zágrábban, de a négy sorsoló kalap összetétele már ismert: az elsőbe a Belgrádi Partizan, az olasz Pro Recco, a montenegrói VK Budva és a horvát Jug Dubrovnik, a másodikba a ZF-Eger, a görög Olimpiakosz, az orosz Volgograd és a német Spandau 04 Berlin, a harmadikba a görög Vuliagmeni NC, a Szege, a francia CN Marseille és a horvát Zágrabi Mladost, a negyedikbe pedig a montenegrói Jadran Herceg Novi, a horvát Primorje Rijeka, a szerb Vojvodina Novi Sad és a Budapesti Vasas került. ◀